SYNERGY SOLUTIONS

STATYTOJO (UŽSAKOVO) PAVADINIMAS	Lietuvos kariuomenė
STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS	Kitos paskirties inžinerinio statinio Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projektas
STATINIO NUMERIS IR PAVADINIMAS	XX – Visi statiniai
STATINIO PROJEKTO ETAPAS	Techninis projektas
STATINIO STATYBOS RŪŠIS	Naujo statinio statyba
STATINIO KATEGORIJA	Neypatingasis, nesudėtingasis
STATINIO PROJEKTO DALIS	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo
BYLOS (SEGTUVO) LAIDOS ŽYMUO	0
TOMAS	VII
BYLA	SS2436-00-TP-SO

DIREKTORĖ A.V. parašas	IEVA ČIRŪNAITĖ
STATINIO PROJEKTO VADOVAS parašas	TOMAS KAZLAUSKAS AT. NR. 25749
STATINIO PROJEKTO DALIES VADOVAS parašas	ARTŪRAS ČEIKUS AT. NR. 24641

2025, VILNIUS

Daugėliškio g. 32, LT-09300 Vilnius
Tel .+370 699 19 282
El. paštas info@ss-exp.com

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre,
kodas 302781077, PVM mokėtojo kodas LT100006945810,
a. s. LT187300010131571793, AB Swedbankas, Vilniaus filialas
Banko kodas 73000

STATINIO PROJEKTO DALIES BYLOS (SEGTUVO) DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Dokumento pavadinimas	Pastabos	Lapo Nr.
SS2436-XX-TP-SO.T	1	0	Antraštinis lapas		1
SS2436-XX-TP-SO.BSŽ	1	0	Bylos sudėties žiniaraštis		2
SS2436-XX-TP-SO.PSŽ	1	0	Projekto sudėties žiniaraštis		3
SS2436-XX-TP-SO.AR	30	0	Aiškinamasis raštas		4-33
SS2436-XX-TP-SO.B-01	1	0	Statybvietės planas		34

0	2025-03-	Konkursui		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas, keitimo priežastis (jei taikoma)		
Kval. Patv. Dok. Nr.	UAB „Synergy Solutions“ Daugėliškio g. 32, LT-09300 Vilnius, Tel. +370 699 19 282, tomas@ss-exp.com		Statinio projekto pavadinimas Kitos paskirties inžinerinio statinio Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projektas	
	Pareigos	Vardas, Pavardė	Parašas	Statinio numeris ir pavadinimas
25749	SPV	Tomas Kazlauskas		XX – Visi statiniai
24641	SPDV	Artūras Čeikus		
				Dokumento pavadinimas / Laida
				Bylos sudėties žiniaraštis / 0
LT	Statytojas (Užsakovas) Lietuvos kariuomenė		Dokumento žymuo SS2436-XX-TP-SO.BSŽ	Lapas 1 / Lapų 1

STATINIO PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Bylos (segtuvo) žymuo	Laida	Pavadinimas	Pastabos
1	2	3	4	5
1.	BD	0	Bendroji dalis	XX
2.	SP	0	Sklypo sutvarkymo (sklypo plano) dalis	00
3.	VN	0	Vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	00
4.	D	0	Dujotiekio dalis	00
5.	E	0	Elektrotechnikos dalis	00
6.	ER	0	Elektroninių ryšių dalis	00
7.	SO	0	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	XX
8.	KS	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	XX

0	2025-03-	Konkursui			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas, keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. Patv. Dok. Nr.	UAB „Synergy Solutions“ Daugėliškio g. 32, LT-09300 Vilnius, Tel. +370 699 19 282, tomas@ss-exp.com			Statinio projekto pavadinimas Kitos paskirties inžinerinio statinio Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projektas	
	Pareigos	Vardas, Pavardė	Parašas	Statinio numeris ir pavadinimas XX – Visi statiniai	
25749	SPV	Tomas Kazlauskas			
				Dokumento pavadinimas Projekto sudėties žiniaraštis	Laida 0
LT	Statytojas (Užsakovas) Lietuvos kariuomenė			Dokumento žymuo SS2436-XX-TP-VN.PSŽ	Lapas 1 / Lapų 1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

1. BENDROJI DALIS 2
2. PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS 5
   2.1. Medžių, augmenijos, dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo sąlygos .. 9
   2.2. Griaunami esami statiniai ir iškeliami inžineriniai tinklai. 10
   2.3. Gamybinės ir ūkinės veiklos sustabdymas darbų metu 10
   2.4. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino uždarymo galimybės ir sąlygos 10
   2.5. Archeologijos ar kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas 10
3. STATYBINIŲ ŠIUKŠLIŲ SANDĖLIAVIMAS, GABENIMAS IR DOKUMENTACIJOS TVARKYMAS 13
4. REIKALAVIMAI STATYBOS PRODUKTAMS IR DARBAMS 14
5. PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI 17
   5.1. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimas 25
   5.2. Darbuotojų instruktažas ir mokymas 25
   5.3. Asmeninės apsaugos priemonės 26
   5.4. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai 27
6. STATYBAI REIKALINGI RESURSAI 27
   6.1. Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos 27
   6.2. Būtini laikini pastatai ir inžineriniai tinklai, keliai, reikalavimai ir laikinos sąlygos jiems 28
   6.3. Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, nuotekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu, reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms 28
7. PAGRINDINIAI STATYBOJE NAUDOJAMI MECHANIZMAI IR TRANSPORTO PRIEMONĖS 29
8. STATYBVIETĖS PLANAS SU SPECIFINIAIS STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO SPRENDINIAIS, KURIŲ PRIVALOMA LAIKYTIS, KAD BŪTŲ ĮVYKDYTI PROJEKTO DALIŲ SPRENDINIŲ REIKALAVIMAI 29

0	2025-03-	Konkursui			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas, keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. Patv. Dok. Nr.	UAB „Synergy Solutions“ Daugėliškio g. 32, LT-09300 Vilnius, Tel. +370 699 19 282, tomas@ss-exp.com			Statinio projekto pavadinimas Kitos paskirties inžinerinio statinio Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projektas	
	Pareigos	Vardas, Pavardė	Parašas	Statinio numeris ir pavadinimas XX – Visi statiniai	
25749	SPV	Tomas Kazlauskas			
24641	SPDV	Artūras Čeikus			
				Dokumento pavadinimas Aiškinamasis raštas	Laida 0
LT	Statytojas (Užsakovas) Lietuvos kariuomenė			Dokumento žymuo SS2436-XX-TP-SO.AR	Lapas 1 / Lapų 30

1. BENDROJI DALIS

Kitos paskirties inžinerinio statinio, Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta remiantis Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2008-04-24 įsakymu Nr. V-122 „Dėl nelaimingų atsitikimų prevencijos, organizuojant statybos, remonto bei kitus pavojingus darbus", statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“. Rengiant projektą taip pat taikytini bei vėliau vykdomame statybos darbų vykdymo procese privalomi šie išvardinti norminiai dokumentai:

- Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas;
- STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
- STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
- Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašas;
- RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“.

Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos bei higienos reikalavimai ir sąlygos. Vykdant darbus privaloma vadovautis šiais dokumentais.

- Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymas;
- Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės;
- Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų susitarimų pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarka;
- Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendrieji nuostatai;
- Ergonominių rizikos veiksnių tyrimo metodiniai nurodymai;
- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai;
- Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai;
- Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai;
- Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatai;
- Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatai;
- Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatai;
- Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatai;
- Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai;
- Gaisrinės saugos ženklų naudojimo įmonėse, įstaigose ir organizacijose nuostatai;
- Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai tvarkant krovinius rankomis;
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai;
- Darbuotojų apsaugos nuo vibracijos keliamos rizikos nuostatai;
- Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai;
- Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės;
- Saugos eksploatuojant elektros įrenginių taisyklės;
- HN 98:2000 Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai;
- Kėlimo kranų priežiūros taisyklės;
- Atliekų tvarkymo taisyklės;
- Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės;

- Išeikvotų baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių tvarkymo taisyklės;
- Minimalūs reikalavimai dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas;
- Kitais projekte pateiktais dokumentais (sprendiniais).

Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalyje pateikti pagrindiniai darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatai. Nuostatai gali būti koreguojami, atsižvelgiant į vykdomų darbų technologiją. Darbdavių ir darbuotojų pareigos turi būti pagrįstos visapusišku savitarpio supratimu ir pagarba prioritetu išskiriant saugos ir sveikatos klausimus darbe.
Statybos vieta: Lakūnų g. 3, Šiauliai, Lietuva. Sklypo kad. Nr. 2901/0017:4 Šiaulių m. k. v.
Statybos rūšis: Nauja statyba.
Statinio paskirtis: Kitos paskirties inžinerinis statinys, inžineriniai tinklai.
Statinio kategorija: Nesudėtingieji, neypatingieji statiniai.
Vietovės gamtinės sąlygos: teritorija apaugusi pavieniais medžiais, krūmais, veja. Reljefas lygus, nuolydžiai nedideli.
Klimato sąlygos: vidutinė metinė oro temperatūra- +6,0 °C; šalčiausio penkiadienio oro temperatūra- -23 °C; santykinis metinis oro drėgnumas- 80%; vidutinis metinis kritulių kiekis – 600 mm; maksimalus paros kritulių kiekis (absoliutus maksimumas) – 63,1 mm; vyraujančios stipriausių vėjų kryptys: sausio mėn.- P, PV, V; liepos mėn.- iš V, PV, ŠV; vidutinis metinis vėjo greitis- 3,2 m/s; skaičiuojamasis vėjo greitis prie žemės paviršiaus (H=10 m), galimas vieną kartą per 50 metų- 29 m/s; maksimalus dirvožemio įšalimo gylis (cm) galimas vieną kartą per 50 metų – 115 cm.
Reljefas: projektuojamos teritorijos altitudės svyruoja nuo 130,40 iki 131,50 virš jūros lygio.
Atstumas iki greta esančių statinių ir inžinerinių tinklų: šalia projektuojamos teritorijos 2-5 m atstumu yra inžineriniai tinklai (vandentiekio, nuotekų šalinimo, elektros, ryšių).
Geologinės ir hidrogeologinės statybvietės sąlygos: sklypo geologinę sandarą iki 9,14 m gylio sudaro: augalinis sluoksnis, technogeninis sluoksnis ir viršutinio Pleistoceno Baltijos posvitės fliuvioglacialinės nuogulos. Augalinį sluoksnį sudaro: Juodžemis. Kompleksas išskirtas visuose tyrimų taškuose. Jo storis siekia nuo 0,1 iki 0,84 m. Technogeninį sluoksnį sudaro: Piltinis gruntas, skalda. Kompleksas išskirtas tyrimų taške Nr. 1. Jo storis siekia 0,4 m. Viršutinio Pleistoceno Baltijos posvitės fliuvioglacialines nuogulas sudaro: Mažai dulkingas molingas smėlis, rudas, šlapias, tankus. Kompleksas išskirtas visuose tyrimų taškuose. Jo storis siekia nuo 1,35 iki 4,03 m. Mažai dulkingas molingas smėlis, pilkai rudas, vandeningas, labai tankus. Kompleksas išskirtas tyrimų taškuose Nr. 1, 2, 4. Jo storis siekia nuo 0,24 iki 0,7 m. Mažai dulkingas molingas smėlis, rudas, šiek tiek drėgnas, vidutinio tankumo. Kompleksas išskirtas tyrimų taškuose Nr. 3, 5, 6, 7. Jo storis siekia nuo 0,43 iki 5,29 m. Mažai dulkingas molingas smėlis, pilkai rudas, šlapias, tankus. Kompleksas išskirtas tyrimų taškuose Nr. 6, 7. Jo storis siekia nuo 1,71 iki 4,22 m. Gruntinis vanduo gręžimo metu pasiektas apie 2,6 m nuo žemės paviršiaus. Gruntinio vandens lygis gali kisti >1,0 m nuo išmatuoto lygio lauko darbų metu, kadangi sausuoju metų laikotarpiu gruntinio vandens lygis pažemės, o drėgnuoju – pakils. Požeminio vandens iškrovos zonų, šaltinių, versmių nėra. Hidraulinė sąveika tarp gruntinio ir paviršinio vandens tyrimų sklype yra. Vandeningojo sluoksnio išplitimas yra nevienodo storio, o sluoksnių laidumas yra nedidelis. Pagal hidrogeologinių požymių visumą tirtos teritorijos hidrogeologinės sąlygos turėtų būti apibrėžiamos kaip vidutinės.
Projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos, paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa

Eil. Nr.	Statinio pavadinimas	Statinio paskirtis	Statybos rūšis	Kategorija
1.	Vandentiekio tinklai Skersmuo ≤ 50 mm	Inžineriniai tinklai	Nauja statyba	Nesudėtingasis I grupė
2.	Buitinių nuotekų	Inžineriniai tinklai	Nauja statyba	Nesudėtingasis I

	šalinimo tinklai Skersmuo ≤ 160 mm			grupė
3.	Lietaus nuotekų šalinimo tinklai Skersmuo > 160 iki ≤ 200 mm	Inžineriniai tinklai	Nauja statyba	Nesudėtingasis II grupė
4.	Lietaus nuotekų šalinimo tinklai Skersmuo > 200 iki ≤ 500 mm	Inžineriniai tinklai	Nauja statyba	Neypatingasis
5.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Aikštelė (01)	Nauja statyba	Neypatingasis
6.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Tvora (T1), h = 1,80 m	Nauja statyba	Nesudėtingasis I grupė
7.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Generatoriaus aikštelė (D1)	Nauja statyba	Nesudėtingasis I grupė
8.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Privažiavimo kelias (02)	Nauja statyba	Nesudėtingasis II grupė
9.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Privažiavimo kelias (03)	Nauja statyba	Nesudėtingasis II grupė
10.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Privažiavimo kelias (04)	Nauja statyba	Nesudėtingasis II grupė
11.	Kitos paskirties inžinerinis statinys	Pėsčiųjų takas (05)	Nauja statyba	Nesudėtingasis I grupė

Vykdyti statinio statybos darbus turi teisę tik atestuotos tiems darbams įmonės ir darbams vadovauti atitinkamos kvalifikacijos statybos vadovas (turintis reikalingą statinio statybos vadovo atestatą).

Darbovietės lauke (specialūs reikalavimai). Darbo vietos lauke pagal galimybes įrengtos taip:

1. darbo vietos apsaugotos nuo krentančių daiktų;
2. darbo vietos nebus veikiamos kenksmingų aplinkos veiksnių (triukšmo, dulkių (laistant statybines šiukšles));
3. kilus pavojui galės greitai palikti savo darbo vietas arba skubiai sulaukti pagalbos;
4. negalės paslysti ar nukristi (privaloma žiemos metu barstyti slidžias dangas).

Statybos įmonėse turi būti parengta sisteminga darbuotojų saugos ir sveikatos kontrolės bei stebėjimo tvarka, nurodant konkrečius darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų specialistų, statybos darbų koordinatorių, padalinių vadovų, brigadininkų veiksmus, periodiškumą bei tokių tikrinimų dokumentavimą. Darbdavys yra atsakingas už darbo sutartį, jos saugą ir sveikatą darbe, nepaisant to, kad (jei yra) paskirtas saugos ir sveikatos darbe koordinatorius. Darbdavys atsakingas už:

1. tvarką ir švarą;
2. tinkamą darbo vietų išdėstymą, atsižvelgdamas į priėjimo prie šių darbo vietų sąlygas bei nustatydamas judėjimo kelius arba zonas;
3. saugias įvairių medžiagų naudojimo ir tvarkymo sąlygas;
4. darbo įrenginių ir įrangos techninę priežiūrą, jų patikrinimą prieš naudojimą ir reguliarią kontrolę, siekdamas pašalinti trūkumus, galinčius pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai;
5. įvairių medžiagų atskyrimą ir jų sandėliavimo vietų įrengimą– tokių vietų ženklinimą;
7. statybinių ir kitų atliekų rūšiavimą, saugojimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams;
8. darbų arba darbų etapų normalią trukmę ir eiliškumą, numatytus statybos darbų

technologijos projektuose, darbų ar jų etapų trukmės koregavimą, atsižvelgdamas į darbų eigą;
9. bendradarbiavimą tarp darbdavių, tarp savarankiškai dirbančių asmenų bei tarp darbdavių ir savarankiškai dirbančių asmenų;
10. sąveiką su darbdaviu, kuris vykdo gamybinę veiklą teritorijoje, kurioje arba greta kurios yra statybvietė.

2. PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS

Statybvietės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintuose Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Darbuotojų saugos ir sveikatos *reikalavimai konkrečiai statybvietei nustatomi statinio techniniame projekte*, vadovaujantis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatais ir atitinkamais statybos techniniais reglamentais. *Statybos darbų technologijos projekte numatomos konkrečios priemonės*, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu. Kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose nustatyta tvarka privalo būti paskirtas vienas ar keli saugos ir sveikatos koordinatoriai, kurių pareigos ir teisės nustatomos Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Technologinio projekto ekspertizė nebūtina.

Statinio statybos techninės priežiūros organizavimas ir vykdymo tvarka:

Reikalavimai statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėčiai ir kvalifikacijai: vykdant statybos darbus, privaloma bendroji (bendrųjų statybos darbų) techninė priežiūra ir specialioji statybos techninė priežiūra. Bendrąją (bendrųjų statybos darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip statinio statybos techninio prižiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam. Statytojui atsiskaito tik statinio statybos techninis prižiūrėtojas. Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį. Minimalus techninių prižiūrėtojų skaičius nurodomas viešųjų pirkimų dokumentuose. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis prižiūrėtojas. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas yra pavaldus statinio statybos techniniam prižiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Fiziniai asmenys einantys neypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, turi atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus nustatytus Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje, turi išlaikyti profesinių ir teisinių žinių egzaminus pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką. Reikalavimus atitinkantys asmenys turi būti atestuoti valstybės įmonės Statybos sektoriaus vystymo agentūros ir turėti neypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų vadovo atestatus suteikiančius teisė dirbti neypatinguosiuose statiniuose.

Statybos darbų techninės priežiūros grupę sudaro: neypatingojo statinio techninės priežiūros vadovas, neypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovai: nuotekų šalinimo.

Statinio statybos techninės priežiūros periodiškumas ir darbo apimtis: statybos darbų techninis prižiūrėtojas privalo, kontroliuoti statybos darbų normatyvinę kokybę, jų atlikimo pagal darbų technologiją nuoseklumą. Būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę.

Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas:

STR 1.01.03:2017 [5.23] punktas	**STATINIŲ GRUPĖS PAGAL NAUDOJIMO PASKIRTĮ ATITINKANČIĄ STR 1.01.03:2017 [5.23]**			
9	**INŽINERINIŲ TINKLŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA**			
	EIL. NR.	**PAVADINIMAS**	**MINIMALUS VALANDŲ SKAIČIUS**	**PASTABOS**
	1	Projekto nagrinėjimas (vieno kilometro ilgio inžinerinis tinklas)	73	
	2	Inžinerinis tinklas (vieno kilometro ilgio)	162	
	3	Inžinerinio tinklo bandymai	32	
	4	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	72	12 val. skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)
	5	Geodezinės nuotraukos tikrinimas (vieno kilometro ilgio)	17	
	6	Užbaigimo komisija	24	
11, 12	**KITŲ INŽINERINIŲ STATINIŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA**			
	EIL. NR.	**PAVADINIMAS**	**MINIMALUS VALANDŲ SKAIČIUS**	**PASTABOS**
	1	Projekto nagrinėjimas	420	
	2	Kiti inžineriniai statiniai:	1470	Pastatai, susisiekimo komunikacijos ir inžineriniai tinklai nevertinami
	3	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	72	12 val. Skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)
	4	Geodezinės nuotraukos tikrinimas	12	
	5	Užbaigimo komisija	24	

Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:

- Iki statybos darbų pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija, gautas statybos leidimas ir techninio prižiūrėtojo spaudu bei parašu patvirtini brėžiniai ir techninės specifikacijos. Taip pat turi būti patvirtintas statybvietės perdavimo ir priėmimo aktas. Rangovas iki statybos pradžios parengia statybos darbų technologijos projektą (vadovaujantis SO dalimi, kurioje nurodytus sprendinius leidžiama keistis tik kokybiškesniais sprendiniais, kurie nepažeis darbo saugos reikalavimų, nepakenks aplinkai,

bei bus suderinti su projekto vadovu), kuriame numato konkrečius statybos darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendinius.

- Statybos darbų technologijos projektą, parengia statinio statybos rangovas (subrangovas). Rengiant statybos darbų technologijos projektą, privaloma vadovautis statinio projektu, techninio darbo projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais. Statybos darbų technologijos projekte turi būti pateikti konkretūs darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendiniai. Jais negali būti nuorodos ar ištraukos iš darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų bei normatyvinių dokumentų.
- Kai statybvietėje numatomas darbas trunka ilgiau nei 30 darbo dienų ir tuo pačiu metu dirba ne mažiau nei 20 darbuotojų, prieš įrengiant statybvietę statytojas arba rangovas turi parengti darbuotojų saugos ir sveikatos planą ir ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki darbų pradžios privalo išsiųsti Valstybinės darbo inspekcijos inspektavimo (teritoriniam) skyriui pranešimą;
- Prieš pradedant darbus būtų nustatytos ir patikrintos žemėje esančios komunikacijos ir kad jos būtų reikiamai apsaugotos ir aiškiai pažymėtos;
- Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius;
- Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki statybos darbų pradžios pateikia Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išankstinį pranešimą apie statybos pradžią, jei:
  1. statybvietėje vykdomi darbai (keliantys darbuotojams užgriuvimo arba kritimo pavojų: darbai, keliantys darbuotojams užgriuvimo, nugrimzdimo arba kritimo pavojų, kurių rizika padidėja dėl statybos pobūdžio, darbo metodų arba aplinkos sąlygų darbo vietoje arba statybvietėje; darbai arti aukštos įtampos tinklų (laidų));
  2. rangovo įmonėje, pagal sutartį su statytoju (užsakovu) arba statinio statybos valdytoju vykdančioje statybos darbus, per paskutinius trejus metus įvyko sunkus ar mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe ar darbuotojui buvo pripažinta profesinė liga;
  3.statybvietėje darbų trukmė ilgesnė kaip 30 darbo dienų ir vienu metu dirba daugiau kaip 20 darbuotojų arba numatoma didesnė kaip 500 darbuotojo darbo dienų (pamainų) darbų apimtis.
- Įrengti laikinas buitines patalpas (atskirai statybos vadovui ir kitiems darbuotojams) netoli įrengiamo statinio;
- Aptverti statybos aikštelę laikina tvora (2,0 m aukščio su min 1,0 m apsauginiu stogeliu ten kur bus žmonių judėjimas); tvora įrengiama nekasant grunto. Visi įėjimai į statybos aikštelę uždaromi, kad pašaliniai asmenys nepatektų į ją.
- Įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus, statybos eigoje juos pildyti, saugoti ir perduoti statytojui (užsakovui) (jei šie dokumentai prarandami, rangovas turi juos atkurti savo lėšomis);
- Prie įvažiavimo į statybos aikštelės teritoriją įrengiami apsaugos ir automobilių ratų plovimo punktai (turi būti naudojama uždaro ciklo ratų plovimo sistema);
- Vykdant darbus statinio viduje aptveri darbo zonas ir iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus (būtina dėvėti apsauginį šalmą, būtina mūvėti apsaugines pirštines, rūkyti draudžiama Pašaliniams įeiti draudžiama ir t.t.);
- Darbo patalpos, darbo vietos ir įmonės teritorija, kur galima rizika darbuotojų saugai, privalo būti pažymėtos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nustatytais ženklais;
- Prie statybvietės ir teritorijoje įrengimai visi reikalingi laikini kelio ženklai (pagal galiojančias KET Nr. 106, 123, 124,125, 146, 147, 148, 149, 205, 407, 408 ir kt.) bei galiojančias vidaus

eismo tvarkos taisykles. Statybvietėje bus naudojami esami privažiavimai (su esamais radiusais), todėl naujų kelių įrenginėti nereikės;

- Turi būti įrengti saugūs bei pažymėti vaikščiojimo takai, kurie negali vesti per pavojingas zonas, ties įėjimais įrengiami apsauginiai stogeliai apsaugai nuo krentančių medžiagų ar kitų daiktų;
- Paskyra - leidimas išduodama pavojingų darbų atlikimui. Paskyra - leidimas vykdyti darbus statinių ar komunikacijų apsauginėse zonose išduodama tik turint tų statinių ar komunikacijų savininkų raštišką leidimą. Paskyra - leidimas išduodama visam darbų vykdymo laikotarpiui. Atsiradus nenumatytiems ar pavojingiems veiksniams darbai turi būti sustabdyti ir atnaujinti tik gavus naują paskyrą leidimą, bei įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugos ir sveikatos darbe klausimais;
- Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas;
- Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos;
- Statybos aikštelė nakties metu apšviečiama prožektoriais. Atstumas tarp atramų 25 – 30m.

Kai statant statinį dalyvauja daugiau nei vienas bendrovė statinio statybos saugos ir sveikatos darbe ***koordinatorių*** skiria Užsakovas. Statinio projektavimo saugos ir sveikatos darbe ***koordinatorių*** esant poreikiui (jei projektą rengia daugiau nei viena bendrovė) skiria statybos Rangovas. Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorius koordinuoja reikalavimus, suderintus su rangovu techniniame darbo bei statybos darbų technologijos projektuose, bei imasi prevencijos priemonių nelaimingiems atsitikimams darbe ir profesinių ligų statybos laikotarpiu išvengti; sprendžia techninius ir/arba organizacinius klausimus, atliekant statybvietėje skirtingus darbų etapus vienu metu arba vienas po kito; įvertina darbų etapų trukmę; jei reikia koreguoja darbuotojų saugos ir sveikatos priemones nustatytas statybos darbų technologijos projekte; koordinuoja darbdavių veiklą, organizuoja darbdavių dirbančių statybvietėje bendradarbiavimą, keitimąsi informacija; kontroliuoja statybvietėje numatytų darbo tvarkos taisyklių laikymąsi ir imasi priemonių, kad statybos laikotarpyje būtų tik tie asmenys, kurie turi tokią teisę.

Saugos ir sveikatos darbe koordinatoriai privalo:

1. koordinuoti darbdavio veiksmus saugos ir sveikatos darbe klausimais, bei prevencinių priemonių šiuo klausimu įgyvendinimą;
2. parengti arba pavesti parengti planą asmenims, turintiems teisę rengti saugos ir sveikatos darbe priemonių planus statybvietėms, kuriame būtų nustatyti taikomi saugos ir sveikatos darbe reikalavimai, bei specialios priemonės darbams nurodytiems darboviečių įrengimo statybvietėse 2 priede;
3. pagal statybos projektą parengti ir dokumentų sąvadą, kuriame nustatyti saugos ir sveikatos darbe reikalavimai ir kuriuo bus vadovaujamasi atliekant darbus;
4. kontroliuoti ir koordinuoti rizikos prevenciją, priemonių užtikrinančių darbuotojų saugą ir sveikatą darbe įgyvendinimą sprendžiant techninius ir organizacinius klausimus ypač jei statybvietėje darbai atliekami vienas po kito arba kartu. Atliekamų darbų trukmė nekeltų pavojaus darbuotojams.
5. koordinuoti, kad darbdaviai ir savarankiški darbuotojai vykdytų jiems priklausančias pareigas ir laikytųsi saugos ir sveikatos darbe priemonių plane numatytų reikalavimų ir priemonių;
6. atsiradus pakitimams, darbų technologijos pasikeitimams ir pan. Koreguoti saugos ir sveikatos darbe planą bei su juo susijusius dokumentus;
7. organizuoti darbdavių, dirbančių tame pačiame objekte, veiklą vykdant nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų profilaktiką, bei tarpusavio bendradarbiavimą;
8. koordinuoti darbų kokybės kontrolės planų vykdymą;

9. imtis priemonių, kad statybvietėje nebūtų pašalinių asmenų.

Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumas; specialūs reikalavimai statybos darbų technologijai, darbai, vykdomi pagal techninį ir darbo projektus.

2.1. Medžių, augmenijos, dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo sąlygos

Vykdant statybos darbus neleidžiama (be suinteresuotų subjektų leidimo) kirsti ar perkelti medžių ar krūmų, kurių šalinimas/genėjimas/perkėlimas nėra numatytas projektiniuose sprendiniuose. Medžiai esantys šalia darbų zonos turi būti apsaugomi lentomis, jei jiems yra pavojus darbų metu būti pažeistiems. Rangovo pareiga saugoti esamus medžius ir žaliąsias zonas statybvietėje. Jei, kuris nors medis ar žalioji zona buvo Rangovo sunaikinta ar pažeista, Rangovas privalo pakeisti pažeistą medį ar zoną lygiaverčiu buvusiam.

Tranšėjos šalia esamų medžių, esant reikalui, kasamos su išramstymu, nepažeidžiant medžių šaknų.

Nuimamas augalinis sluoksnis yra sandėliuojamas vėliau jį panaudojant žaliųjų zonų atstatymui. Perteklinis augalinis gruntas yra išvežamas į užsakovo nurodytą vietą. Taip pat išvežamas ir perteklinis gruntas.

Paruošiamieji darbai vykdomi prieš įrengiant inžinerinius tinklus ar gatvių/takų konstrukciją. Kartu vykdyti paruošiamuosius ir žemės darbus draudžiama.

Statytojas (užsakovas) privalo užtikrinti, kad atliekant statybos darbus būtų laikomasi želdinių apsaugos ir nustatyto režimo statybos laikotarpiu ir baigus statybos darbus jų būklė būtų tokia, kokia buvo nurodyta statinio projekte.

Vykdant statybos darbus kad būtų išsaugoti statybvietėje paliekami ir gretimuose žemės sklypuose augantys želdiniai, privaloma:

1. išpurenti ir patręšti žemę po statybvietėje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžią, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;

2. iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto:

2.1. medžių grupes ir krūmus ištisiniu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;

2.2. pavienius medžius – trikampiu aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau;

3. aptveriant visą statybvietę, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;

4. įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);

5. saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti;

6. saugoti nuimtą nuo žemės sklypo užstatomos dalies dirvožemį tam tikslui skirtose vietose, apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams;

7. laistyti želdinius Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklių nustatyta tvarka.

Nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų.

Nekasti tranšėjų, inžinerinių tinklų tiesimui, arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo.

Tvirtinti tranšėjų, kasamų biriame ir šlapiame grunte, leidžiamu atstumu prie medžių ir krūmų, sienutes statramsčiais.

Užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį.

Medžių pomedyje (lajos projekcijos zonoje) darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos.

Nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

Kai, vykdant statybos darbus (įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus), pažeidžiama medžio šaknų sistema, kad neišdžiūtų šaknys, būtina jas pridengti ar užpilti žemės sluoksniu, medį palaistyti, kad neiššaltų šaknys, jas būtina apšiltinti. Pažeidus medžio šaknis, medžio lają galima išretinti vadovaujantis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis.

Baigus statybos darbus, privaloma:

1. Apželdinti sklypą pagal statinio projektą, nepažeidžiant Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių reikalavimus.

2. Sutvarkyti želdinius teritorijoje už statinio sklypo ribų, jei ji naudota atliekant statybos darbus (įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus).

2.2. Griaunami esami statiniai ir iškeliami inžineriniai tinklai.

Vykdant darbus išsaugoti besiribojančių sklypų riboženklius, juos sunaikinus atstatyti savo lėšomis.

Susidarysiančios atliekos išvežamos į atliekų saugojimo ir tolesnio perdirbimo aikštelę. Pavojingų statybinių atliekų nenumatoma. Jei atliekų atsirastų žr. šios dalies skyrių „Statybinių šiukšlių sandėliavimas, gabenimas ir dokumentacijos tvarkymas“.

2.3. Gamybinės ir ūkinės veiklos sustabdymas darbų metu

Atliekant statybos darbus, šalia esančiose teritorijose jokios gamybinės ar ūkinės veiklos stabdyti nebūtina.

Žmonių judėjimo vietose per iškastas tranšėjas būtina įrengti medinius tiltelius su turėklais. Tranšėjos ir duobės turi būti pažymėtos taip, kad būtų pastebimos bet kuriuo paros metu.

Vykdant žemės darbus ir leidžiant eismą per esamus veikiančius inžinerinius tinklus, tose vietose turi būti sustiprinama važiuojamoji dalis betoninėmis plokštėmis.

2.4. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino uždarymo galimybės ir sąlygos

Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino uždarymo būtinumas nenumatomas. Vykdant statybos darbus, darbų vietą apstatyti laikinais kelio ženklais remiantis T DVAER 12 „Automobilių kelių darbo vietų aptvėrimo ir eismo reguliavimo taisyklės“. Ženklų pastatymo schemą iš anksto reikia suderinti su Kelių policija.

2.5. Archeologijos ar kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas

Archeologijos tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas statybos darbų metu nenumatomas. Statybos sklypas nepatenka į kultūros paveldo ar NATURA 2000 teritorijas.

Darbų eiliškumas.

1. Parengiamieji darbai, buitinių patalpų įrengimas, technikos stovėjimo aikštelės paruošimas, atvežama reikalinga technika ir kt. reikiama įranga. Pažymimos darbų vykdymo zonos ribos gerai matomais ženklais (ir tamsiu paros metu).

2. Geodezinis nužymėjimas pradedamas nuo artimiausio geodezinio taško, kurį nurodo tą teritoriją aptarnaujančios geodezinės tarnybos įgaliotas darbuotojas. Statinius ir jų ašis, dalyvaujant statybos vadovui, nužymi bendrovės geodezininkas ir užfiksuojama statybos darbų žurnale, surašomas aktas. Nužymimos statinių vietos, ašys (taip pat inžinierinių tinklų, papuolančių į

statybos darbų zoną nužymėjimas), piketai. Išvaloma esama teritorija, nuimamas esamas augalinis gruntas (sandėliuojama teritorijoje arba kitame Rangovinės organizacijos sklype, kuri bus vėliau panaudojamas apželdinimui), išardomos esamos dangos, netinkami pagrindai. Pavojingos zonos aptveriamos apsauginiais aptvarais, o ant jų pakabinami įspėjamieji užrašai. Prieš statybas numatyta nukasti augalinį grunto sluoksnį (20 cm), kuris sandėliuojamas statybos aikštelėje arba rangovui priklausančiame kitame sklype. Sandėliuoti gruntą galima ne mažesniu, kai 0,5 m atstumu nuo tranšėjos krašto. Pašalinami visi projekte nurodyti (šalintini) želdiniai. Vandens pašalinimo (esant poreikiui) iš darbo zonų organizavimas. Atliekama papildoma niveliacija ties naujos ir senos dangos sujungimais. Atvežamos medžiagos. Darbai atliekami pagal darbų vykdymo technologinį projektą. Dirbantys gatvės zonoje darbininkai privalo vilkėti oranžines/šviesą atspindinčias liemenes.

3. Darbus vykdant prie inžinerinių tinklų (apsaugos zonoje) patikslinti jų vietą ir iškviesti eksploatuojančios organizacijos atstovus.

4. Klojami projekte numatyti lauko inžineriniai tinklai (nuotekų šalinimo, dujotiekio, vandentiekio, elektros, ryšių). Esant poreikiui gruntinis vanduo turi būti pažeminamas siurblių/adatinių filtrų pagalba. Įrengiami pagrindai naujoms dangoms. Įrengiama aikštelė.

5. Aplinkos sutvarkymas, įrengiami lietaus surinkimo latakas. Įrengiamas teritorijos aptvėrimas. Surenkami nuo statybvietės medžiagų likučiai, kitos atliekos tvarkomos kaip nurodyta projekte. Atliekami vejos sėjimo darbai. Atstatomos pažeistos dangos. Konkretų statybos darbų atlikimo grafiką, technologiją, darbų saugos klausimus bei eiliškumą spręsti Rangovo statybos darbų technologijos projekte.

Kadangi nėra aiškus būsimo Rangovo pajėgumas t. y. koks darbininkų skaičius (bei užsakovo su Rangovu susitarimo sąlygos bei sutartiniai grafikai) todėl pateikiamos preliminarus grafikas, o siūlomas darbų eiliškumas anksčiau aprašytas. Darbai vykdomi viena pamaina.

Eil. Nr.	*Darbų pavadinimas*	*Statybos darbų trukmė*		
		1 mėn.	*2 – 5 mėn.*	*6 mėn.*
1.	Paruošiamieji darbai	—		
2.	Pagrindiniai darbai		———————————	
3.	Baigiamieji darbai			———

Statinio konservavimo darbai atliekami (jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių Statybos sustabdymo trukmė). Statinio konservavimo darbai turi būti atlikti vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ reikalavimais.

Inžinerinių sistemų hidraulinių ar kitų bandymų trukmė, būtinos technologinės pertraukos: nuotekų trasos ir šulinių išbandymas vykdomas nuo šulinio iki šulinio. Tarp šulinių nuo magistralės atsišakojančios trumpos drenos išbandomos vienu metu drauge su magistraliniu kolektoriumi. Ilgos atšakos išbandomos atskirai. Visi kolektorių vamzdžiai gerai išvalomi ir išbandomi. Rangovas nustatyta tvarka praneša apie savo ketinimą vykdyti vamzdžių išbandymus. Net, jeigu išbandymas atliktas sėkmingai, pastebėjus tekant vandenį iš bet kokio vamzdžio ar sujungimo, vamzdis pakeičiamas, o sujungimas sujungiamas iš naujo, nustatyta tvarka, išbandymas kartojamas, kol tekėjimas sustabdomas. Savitakinių nuotekų vamzdyno išbandymas prasideda nuo žemutinių nuotekyno galų ir reikiamos prijungtosios atšakos užkemšamos tinkamais vandeniui nelaidžiais kamščiais ir vamzdžių sistema užpildoma vandeniu. Susigerti leidžiama vieną valandą. Išmatuojamas vandens nuostolis per 30 minučių: iš matavimo indo kas 10 min. įpilama vandens, pasižymint, kiek vandens reikia įpilti, kad statvamzdyje atsistatytų pradinis vandens lygis. Vidutinis įpilamo vandens kiekis negali viršyti norminiuose dokumentuose nurodytų reikšmių. Slėginių vamzdynų hidrostatinis bandymas atliekamas vadovaujantis STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ ir standartu LST EN 805:2004 Vandentieka. Lauko sistemos ir jų dalys. Reikalavimai. Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklėmis Nr.4-366 Sumontuotų vamzdynų bandymas vykdomas dviem etapais: 1) išankstinis bandymas stiprumui ir hermetiškumui; 2) galutinis bandymas stiprumui ir hermetiškumui.

Prieš atliekant bandymą slėgiu, reikia laikytis šių reikalavimų: 1) galinės aklės sumontuotos ant visų bandomos sistemos galų; 2) visos galinės aklės turi būti inkaruojamos; 3) bandymo vietoje turi būti pasiruošta vandens nutekėjimui; 4) sistema turi būti pripildyta vandens bent 24 val. prieš pradedant bandymą slėgiu. Įsitikinti, kad iš visos sistemos išleistas oras; 5) per pirmas 6 valandas slėgis sistemoje turi atitikti 1,3 × nominalaus slėgio. Ši bandymo dalis turi būti patvirtinta būtinais dokumentais. Atliekant bandymą slėgiu: 1) matuojamas faktinis slėgis, jei reikia, sistemos vanduo papildomas; 2) sistema veikiama slėgio, atitinkančio 1,3× nominalaus slėgio. 3) šis slėgis išlaikomas 2 valandas, sistemos vandenį galima papildyti; 4) per kitas 60 minučių sistemos vandens papildyti negalima; 5) po 60 minučių matuojamas slėgis ir prileidžiama vandens, kol slėgis vėl pasiekia 1,3 × nominalaus slėgio (bandymo slėgis) Pb=80 m.v.st; 6) slėgio kritimas ir papildomo vandens kiekis neturi viršyti toliau nurodytų ribų: slėgio kritimas nuo pradinio slėgio = 2%; vandens kiekis l/m = 0,02 di - 0,001 + AV, di = vidinis skersmuo, m. Atlikus bandymą slėgiu, galinės aklės išmontuojamos.

Statytojas bei tretieji asmenys turi būti informuoti apie inžinerinių tinklų atjungimą statybos darbų metu, nurodant atjungimo laikotarpį bei hidraulinių bandymų trukmę. Technologinės pertraukos būtinos tuomet, kai dėl oro ar kitų sąlygų nėra galimybės kokybiškai atlikti statybos darbų.

Darbų specifika:

1. Darbai šiltuoju metų laiku.

Galimi visi numatytieji statybos darbai.

2. Darbai šaltuoju metų laiku.

Padidėjusi rizika pasitemti, peršalti, pargriūti ir susižaloti, nuolatos mažinama valant kelius, takus ir darbo vietas. Žiemos metu šios vietos barstomos, valomos nuo sniego ir ledo. Žiemos metu papildomai išduodamos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminės striukės. Prieš darbų atlikimą privaloma sniegą valyti kiekvieną dieną.

Darbų vadovas privalo nutraukti darbus, jei meteorologinės sąlygos kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai. Meteorologinės sąlygos neturi turėti įtakos atliekamų darbų kokybei.

Vykdant žemės darbus žiemos laikotarpiu privaloma neleisti peršalti gruntui ir ribojimas atviras vandens nuvedimas:

- Pertraukų metu gruntas uždengiamas apšiltinimo sluoksniu arba atliekamas pašildymas.
- Statybos metu atliekami temperatūros ir grunto sistemingi stebėjimai. Stebėjimo rezultatai užfiksuojami darbų žurnale.
- Uždariems darbams aktai pildomi tik dalyvaujant projektuotojams.
- Pareikalavus projektuotojui pažeistas gruntas turi būti pašalintas ir pakeistas pašiltintu gruntu.

Įrengiant komunikacijų pagrindus žiemą, šildant gruntą būtina:

- šildomą plotą aptverti ne arčiau kaip 3 m atstumu ir pastatyti įspėjamuosius ženklus;
- nakties metu apšviesti aptvertą šildomą grunto plotą;
- šildant elektra naudoti neaukštesnė kaip 380 V įtampą, šildomą vietą privalo nuolat stebėti darbuotojas, turintis ne žemesnę kaip VK elektrosaugos kvalifikaciją;
- atšildant gruntą degiomis dujomis arba garu, reikia imtis atitinkamų saugos priemonių, kad nenukentėtų darbuotojai.

Nenaudotinos degios ir degimą palaikančios bei asbesto turinčias medžiagos. Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu. Visos į statybvietę pateikiamos medžiagos turi būti gamintojo įpakavime su etiketėmis ir dokumentais, patvirtinančiais jų tapatybę.

Sandėlių ir statybinių sandėliavimo aikštelių išdėstymas turi užtikrinti mažiausią statybinių mašinų, mechanizmų ir darbininkų judėjimą statybos aikštelėje, mažiausią pakrovimo ir iškrovimo operacijų skaičių, patogų privažiavimą, saugias darbo sąlygas. Sandėliuoti gruntą ir medžiagas virš esamų veikiančių inžinerinių tinklų draudžiama. Prie esamų inžinerinių tinklų žemės darbai vykdomi rankiniu būdu.

Statybos geodezinė kontrolė

Rangovas privalo vykdyti geodezinę darbų kontrolę ir užtikrinti, kad vykdomi darbai (konstrukcijų išdėstymas) atitiktų statinio projekto reikalavimus. Visos statinio geodezinės kontrolinės nuotraukos registruojamos statybos darbų žurnale. Geodezines kontrolines nuotraukas registruoja geodezininkas kartu su statinio statybos vadovu (bendrųjų ar specialiųjų statinio statybos darbų vadovu – kai vykdomi bendrieji ar specialieji statybos darbai). Registruojant nurodoma schemų, nuotraukų pavadinimai, atlikimo data, atitiktis statinio projektui ir rasti nukrypimai.

Statinių, jo dalių ir konstrukcijų bei inžinerinių tinklų rekomenduojamų pagrindinių geodezinių kontrolinių nuotraukų, bendruoju atveju, sąrašas:

Geodeziniai nužymėjimo darbai:

1. Pagrindinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka;
2. Tarpinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka.

Antžeminė dalis:

1. Kiti inžineriniai statiniai (aikštelė, tvora).

Inžineriniai tinklai:

1. Nuotekų šalinimo tinklai;
2. Elektros tinklai;
3. Ryšių tinklai;
4. Vandentiekio tinklai;
5. Dujotiekio tinklai.

3. STATYBINIŲ ŠIUKŠLIŲ SANDĖLIAVIMAS, GABENIMAS IR DOKUMENTACIJOS TVARKYMAS

Visos statybinės atliekos iš karto pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į perdirbimo vietą, prieš tai sudarius sutartį su atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą. Statybinio laužo važtaraščiai turi būti išsaugoti iki tol kol statinys bus priduotas valstybinei komisijai. Statybvietėje turi būti rūšiuojamos susidarančios perdirbimui tinkamos atliekos ir pakartotinam naudojimui tinkamos konstrukcijos (medžiagos), rūšiuojamos kitos atliekos – antrinės žaliavos.

Neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimas.

Statybvietėje turi būti rūšiuojamos susidarančios perdirbimui tinkamos atliekos ir pakartotiniam naudojimui tinkamos konstrukcijos (medžiagos), rūšiuojamos kitos atliekos – antrinės žaliavos, pavojingos atliekos. Nepavojingos statybinės atliekos gali būti saugomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti saugomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Neapdorotos nepavojingos statybinės atliekos gali būti sunaudojamos:

1. statybvietėje, kurioje šios atliekos susidaro, tuo atveju, kai jų sunaudojimas numatytas statinio projekte kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga – inertinių atliekų (betonas, plytos, čerpės, keramika ir kt.) frakcija, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas tenkina konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, laikiniems keliams statybvietėje tiesti, gruntas;

2. kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga inertinių atliekų (betono, plytų, čerpių, keramikos ir kt.) frakciją, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas tenkina konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, laikiniems keliams atliekų sąvartynuose tiesti;

3. atliekų sluoksnių perdengimui sąvartynuose – pavojingomis medžiagomis neužterštas gruntas arba kitos savo fizine struktūra panašios inertines atliekos (pvz., atsijos, akmens vatos atliekos ir pan.).

Statybinės atliekos turi būti tvarkomos pagal „Atliekų tvarkymo taisykles“. Atliekų susidarymo

apskaita vykdoma elektroniniu būdu naudojant Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS), pildant atliekų susidarymo apskaitos žurnalą, vadovaujantis Atliekų susidarymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis.

Dulkančios statybinės atliekos turi būti laikomos, kraunamos ir vežamos, vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymo „Dėl minimalių reikalavimų dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“, Nr. D1-682 (2020-11-11) reikalavimais.

Asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti tvarkomos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus.

Technologinis procesas	Pavadinimas	Agregatinis būvis	Kodas pagal atliekų sąrašą	Pavojingumas	Laikymo sąlygos	Mato vienetas, t	Nustatomi atliekų tvarkymo būdai
Buitinė veikla	Popierius ir kartonas	Kietas	20 01 01	Nepavojingos	Popieriaus dėžėje	0,015	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Buitinė veikla	Mišrios buitinės atliekos	Kietas	20 03 01	Nepavojingos	Konteineryje	0,09	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Betonas	Kietas	17 01 01	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	71,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Medis	Kietas	17 02 01	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Akmens anglių derva ir gudronuotieji gaminiai	Kietas	17 03 03	Pavojingos	Sandarus metalinis konteineris	5,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Geležis ir plienas	Kietas	17 04 05	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statyba	Mišrios statybinės atliekos, kuriose nėra pavojingųjų medžiagų	Kietas	17 09 04	Pavojingos	Metaliniame konteineryje	10,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui

Pastaba: Statybos rangovas darbų metu privalo tikslinti statybinių atliekų kiekį.

4. REIKALAVIMAI STATYBOS PRODUKTAMS IR DARBAMS

Medžiagos, dirbiniai, gaminiai bei įrenginiai turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančių normatyvinių dokumentų reikalavimus, turėti atitikties sertifikatus ir atitikties deklaracijas arba kokybės pažymėjimus ir atitikti techninėse specifikacijose nurodytiems reikalavimams.

Visos į statybvietę pateikiamos medžiagos turi būti gamintojo įpakavime su etiketėmis ir dokumentais, patvirtinančiais jų tapatybę.

Statybos metu pagal STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ reikalavimus turi būti atliktas paslėptų darbų patikrinimas.

Darbų pradžią rangovas suderina su užsakovu.

Neleidžiama kasti šlapio smėlio arba piltinio grunto nesutvirtinus iškasos sienelių. Statinio statybos vadovas privalo nuolat kontroliuoti darbus kasant labai drėgną ir šlapią gruntą.

Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį. Kasant komunikacijų tranšėjas per apželdintas teritorijas reikia kiek galima sumažinti kasamos teritorijos plotį. Iškastas gruntas, medžiagos ir judančios transporto priemonės privalo būti laikomos saugiu atstumu nuo iškasų. Kai reikia, privalo būti pastatyti tinkami aptvarai. Iš iškasų gruntas išmetamas ir sandėliuojamas ne arčiau kaip 0,5 m nuo jų krašto.

Visas iškastas gruntas tvarkingai supilamas išilgai iškasų kraštų, su sąlygą, kad ji netrukdys eismui, priėjimui prie statinių ir pan. Jei tai trukdo, tai gruntas išvežamas į laikiną sąvartą, o vėliau atvežamas užpylimui. Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų, griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos projekte. Negalima leisti, kad vanduo nuo iškasos šlaitų tekėtų link žemės sankasos. Pylimo šlaitais nutekantis vanduo neturi kauptis prie žemės sankasos pado.

Kai statybos darbų technologijos projekte nėra nurodytų atstumų, rekomenduojamas minimalus atstumas nuo iškasų šlaito krašto iki artimiausios statybinės mašinos atramos ar transporto priemonės nustatomas pagal galiojančius darbo saugos dokumentus.

Dirbant iškasose, šuliniuose privalo būti imtasi reikiamų saugos priemonių, kurios užtikrintų: ramsčių, klojinių, šlaitų ir pylimų patikimumą; pašalintų darbuotojų, medžiagų arba daiktų kritimo, vandens prasiskverbimo pavojų; pakankamą visų darbo vietų vėdinimą, kad oras būtų nekenksmingas ir nepavojingas sveikatai; leistų darbuotojams išsigelbėti kilus gaisrui, taip pat prasiskverbus vandeniui ar kitoms medžiagoms.

Netoli atraminių sienučių ir kitų konstrukcijų gruntas sutankinamas laikantis apskaičiuoto atstumo. Prieš pradedant darbus, ant slenkančių šlaitų turi būti įrengti reperiai nuošliaužų deformacijos dydžiui ir greičiui stebėti. Aptikus nuošliaužų judėjimo įrodymų, visi darbai ant slenkančių šlaitų sustabdomi.

Prieš pradedant žemės darbus, privalo būti atlikti matavimai, kad būtų nustatytas ir pašalintas arba kiek įmanoma sumažintas požeminių kabelių ir kitų inžinerinių tinklų keliamas pavojus.

Iškasos privalo būti įrengtos taip, kad į jas būtų galima saugiai įeiti ir išeiti.

Esami inžineriniai tinklai statybos metu neturi būti pažeisti.

Esant reikalui nustatyti elektros tinklo trasai iki žemės darbų pradžios iškviesti skirstomųjų tinklų bendrovės atstovą. Kasinėjimo darbus elektros tinklų apsauginėje zonoje galima vykdyti tik gavus skirstomųjų tinklų bendrovės skyriaus leidimą žemės kasimo darbams.

Vykdant visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais, teisiniais aktais bei projektu.

Jei kasant gruntą aptinkami brėžiniuose ar plane (geodezinėje nuotraukoje) nenurodyti inžineriniai statiniai, darbai laikinai sustabdomi. Statinio statybos rangovas ar Statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) išsiaiškina, kam priklauso inžineriniai statiniai, pareikalauja iš naudotojų juos užfiksuoti brėžiniuose, suderina tolesnės žemės darbų vykdymo priežiūros tvarką ir leidžia tęsti darbus.

Miesto teritorijoje medžiai kertami laikantis Miško darbų saugos taisyklių DT 1-96. Ploniems medeliams ir krūmams pjauti naudojamos rankinės nešiojamos motorinės krūmapjovės arba raunami buldozeriu.

Kertant medžius, krūmus draudžiama dirbti be veidą ir akis saugančio skydo, ausinių, šalmo, pirštinių.

Seno dangos sluoksnio nuėmimui (šiurkštinimui) naudojamos kelio frezos. Dirbant kelio freza:

1. mašinistas turi matyti signalizuotoją ir atpažinti rankomis rodomus signalus, o signalizuotojas juos rodyti sutartiniais rankų gestais;

2. prieš pradėdamas dirbti mašinistas turi įsitikinti, ar kelio frezos darbo zonoje nėra žmonių;

3. darbus reikia tuoj pat nutraukti, jeigu kelio frezos darbo zonoje yra žmonių ir signalizuojant jie nepasitraukia.

Dangos pagrindo sluoksnių įrengimas

Dangos pagrindo sluoksnių sustiprinimo rišamosiomis medžiagomis su įvairių medžiagų priedais statybos darbų technologijos projekte turi būti numatyta maksimali kelio dangų įrengimo iš sustiprintų pagrindo sluoksnių technologinių procesų mechanizacija ir priemonės, apsaugančios darbininkus nuo pavojingų ir nuodingų medžiagų poveikio. Dirbant šiuos darbus, darbininkai turi būti priešvėjinėj pusėj nuo dirbančių įrenginių. Sustiprinant pagrindo medžiagas bituminėmis rišančiomis medžiagomis darbininkai turi naudoti AAP. Darbo su bituminėmis medžiagomis vietoje turi būti tirpiklių (acetono, techninio spirito), švaraus vandens, vazelino, neutralaus muilo ir vatos atsargos, reikalingos nuplovimui, netyčia jiems patekus ant odos, bei apsauginiai akiniai, respiratoriai.

Dangos sluoksnių įrengimas

Skaldos skirstytuvo darbui vadovauja paskirtas asmuo: arba darbuotojas, esantis ant skaldos skirstytuvo aikštelės, arba darbuotojas, esantis šalia skaldos skirstytuvo. Jo nurodymai privalomi visiems darbuotojams. Pirmas savivartis prijungiamas prie skaldos skirstytuvo, jam stovint. Vėliau savivarčiai prijungiami skirstytuvui važiuojant. Prijungimui vadovauja paskirtas darbuotojas. „Stop“ signalas privalomas visiems, jį gali duoti bet kuris darbuotojas, pastebėjęs kliūtį, gedimą ar galimą avariją. Paruošus paviršiaus apdorojimui kompleksą (autogudronatorių, skaldos skirstytuvą, tankinimo mechanizmą, savivartį), prieš pradėdamas važiuoti autogudronatoriaus vairuotojas privalo duoti garsinį signalą. Maksimalus komplekso greitis neturi būti didesnis už techniniuose pasuose gamintojo nurodytą greitį. Važiuojant kompleksui, darbuotojams draudžiama būti pavojingose zonose: tarp autogudronatoriaus ir skaldos skirstytuvo, tarp skaldos skirstytuvo ir savivarčio, tarp savivarčio ir tankinimo mechanizmo. Savivarčio automobilio vairuotojas prie skaldos skirstytuvo grąžulo privažiuoja tik gavęs paskirto darbuotojo signalą. Važiuodamas atbuline eiga prie skaldos skirstytuvo, vairuotojas turi įsitikinti, kad tarp savivarčio ir skaldos skirstytuvo nėra žmonių ir duoti signalą. Prisikabinęs prie skaldos skirstytuvo vilkimo įtaiso, vairuotojas, keldamas kėbulą, skaldę į bunkerį pila tik gavęs paskirto darbuotojo signalą.

Visi dirbantys su asfalto mase bei karštu bitumu turi dėvėti specialius apsauginius drabužius, termoizoliacines apsaugines pirštines, apsaugančią nuo karščio avalynę. Darbininkai, pilantys komponentus į bitumo kaitinimo katilą, aprūpinami apsauginiais akiniais ir respiratoriais. Emulsijos purkštuvo skirstymo įranga turi būti uždengta metaliniu dangčiu. Draudžiama atjungti purkštuvo žarną, esant spaudimui. Visi dirbantys su bitumu turi būti supažindinti su priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimais ir atitinkamai instruktuoti. Plėvelę sudarančios medžiagos gaminamos ir skirstomos tik dėvint kombinezonus, brezentines pirštines, apsauginius akinius ir dujokaukes. Drabužiai turi gerai užsisegti aplink kaklą, rankas ir kojas.

Apdailos darbai.

Draudžiama iškrauti gelžbetoninius (betoninius) apdailos elementus ant šlaito krašto ar paviršiaus išverčiant iš savivarčio automobilio. Elementai iš transporto priemonės turi būti iškrauti krano pagalba ir sukrauti iš anksto numatytose ir paruoštose sandėliavimo aikštelėse. Draudžiama atlikti sutvirtinimo ir apdailos darbus esant šlapiam ar sušalusiam šlaito paviršiui. Sutvirtinant (užpilant) šlaitų paviršių dirvožemiu, atliekant krūmų sodinimo darbus naudojamų rankinių darbo įrankių kotai turi būti lygūs, be šerpetų, patikimai įtvirtinti įrankyje. Nešant krovinius rankomis, laikytis Krovinių kėlimo rankomis bendrųjų nuostatų reikalavimų, pasirinkti laisvą, be kliūčių, lygų ir trumpiausią kelią. Nešant krovinius vienam paskui kitą vorele, reikia išlaikyti tokį atstumą, kad krisdamas krovinys nekliudytų priekyje einančio.

Elektrinio grąžto pajungimui iš kilnojamų elektros stočių ar laikinų elektros skirstyklų naudoti tik grąžto techninėse sąlygose nurodyto skerspjūvio inventorinius, su nepažeista izoliavimo danga elektros kabelius, prailgintuvus ir jungtis, turinčius įnulinimo (įžeminimo) kontūrą. Draudžiama dirbti su elektriniais grąžtais lyjant ir po elektros oro linijomis. Draudžiama atlikti grunto gręžimo darbus esant lijundrai, plikšalai, škvalui.

Esant netipinėms darbų situacijoms, suderinus su užsakovu, sudaromas papildomo apstatymo ir apylankų darbų organizavimo projektas.

Nuo darbų pradžios Rangovas privalo pildyti darbų žurnalą.

5. PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI

Visi darbai turi būti vykdomi pagal galiojančių darbo saugos dokumentų keliamus reikalavimus. Taip pat pagal „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“ keliamus reikalavimus, o kėlimo ir kitiems potencialiai pavojingiems darbams rangovas turi paruošti darbų vykdymo technologijos projektą.

Saugos ir sveikatos priemonių statybvietėje koordinavimas.

Statytojas koordinuoja saugos darbus:

- paskirdamas koordinatorių;
- pasirūpindamas, kad koordinatorius rengtų susirinkimus (eiliniai saugos susirinkimai turi būti rengiami mažiausiai kas 14 dienų);
- pasirūpindamas, kad koordinatorius statybvietėje palaikytų ryšį asmeniškai.

Vadovaujantis galiojančiais darbo saugos dokumentais, ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- Į statybos aikštelę draudžiama įleisti pašalinius asmenis;
- Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmus bei šviesą atspindinčias liemenes;
- Pavojingos zonos būtų pažymėtos gerai matomais įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- Pažymimi evakuacinis kelias bei evakuaciniai išėjimai;
- Daubos, tranšėjos, angos, šuliniai, šurfai būtų aptvertos segmentine laikina tvora su įspėjama juosta (užrašas STOP);
- Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.
- Keliamų gaminių prikabinimas bei pakėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
- Kėlimo mechanizmai nebūtų perkrauti;
- Objekte būtų vaistinėlė su vaistais, tvarsčių rinkiniu ir kitos pirmosios pagalbos priemonėmis (sudėtis turi atitikti Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ reikalavimus). Darbuotojai privalo būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą;
- Gaminiai nebūtų perkeliami virš zonų už statybos aikštelės ribų (už tvoros), o taip pat virš zonų, kur yra žmonės;
- Nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis, medžiagomis ir zonose, kur jos gali nukristi;
- Nebūtų paliktos pakabintos konstrukcijos, medžiagos darbo pertraukų metu;
- Pagal nustatytą darbdavio tvarką darbininkai turi būti atitinkamai instruktuoti;
- Darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“;
- Pavojingų zonų ribos arti judančių mašinų ir įrenginių dalių - 5 m nuo jų, jei gamintojo instrukcijoje nėra griežtesnių ar papildomų reikalavimų.
- Visi elektriniai mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;

- Prijungti elektrinius šildymo įrenginius gali tik elektromonteriai, turintys ne žemesnę kaip pradinę elektrosaugos kvalifikaciją;
- Dirbant su skiediniais, turinčiais cheminių priedų, reikia naudotis guminėmis pirštinėmis ir apsauginiais akiniais;
- Dirbant su pjaustymo įrankiais reikia naudotis pirštinėmis ir apsauginiais akiniais;
- Dirbant su suvirinimo aparatu privaloma naudoti apsauginį suvirinimo skydeli, sunkiai degančias suvirintojo švarką, kelnes ir pirštines;
- Dirbant dažytojams su dažais ir glaistais, dėvėti apsauginius respiratorius (darbuotojai turi būti supažindinti su saugos duomenų lapu (SDL));
- Elektros laidai neturi būti susiraizgę ir gulėti ant žemės;
- Iki statybos pradžios būtų parengtas statybos darbų technologijos projektas;
- Draudžiama kelti neteisingai užkabintus gaminius;
- Pavojingose zonose leidžiama dirbti tik gavus paskyrą – leidimą.
- Kertant medžius, medžio virtimo zona turi būti tinkamai pažymėta bei joje neturi būti žmonių ir kt. pažeidžiamo turto (įrenginių, transporto ar pan.);
- Pradėti statybvietės įrengimo darbus draudžiama, jei nėra raštu parengtas saugos ir sveikatos darbe priemonių planas, kuris rengiamas kai bus atliekami darbai, kurie įtraukti į darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų 2 priedą;
    - Prieš pradėdamas darbą, kranininkas privalo apžiūrėti kraną (jei bus numatoma jį pasitelkti inž. tinklų įrengimui/ardymui bei medžių šalinimui ir kt.) ir įsitikinti, kad jo techninė būklė tinkama darbui;
    - Su kranu dirbantys ir jo nuolatinę priežiūrą atliekantys darbuotojai turi būti pasitikrinę sveikatą ir turėti galiojančią sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų išvadą apie tinkamumą šiam darbui;
    - Kranininkas kiekvieną kartą prieš keldamas krovinį, pakelti jį į 0,2–0,3 m aukštį ir įsitikinti stabdžių patikimumu bei sudaryti sąlygas stropuotojui patikrinti stropavimo teisingumą;
    - Darbuotojus, atliekančius statybos montavimo darbus su kranais, supažindinti su darbų vykdymo projektu pasirašytinai;
    - Krovinius užkabinti ir atkabinti, laikydamasis darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, stropavimo schemų;
    - Draudžiama krovinių kėlimo priemonėmis kelti žmones;
    - Krano veikimo zoną pažymėti įspėjamaisiais ženklais ir užtikrinti, kad joje nebūtų pašalinių asmenų atliekant krovinių kėlimo darbus;
    - Perkeliant ar paduodant į darbo vietą plytas, bordiūrus, trinkeles kėlimo kranais, būtina naudoti padėklus ir kitą krovinių kėlimo įrangą apsaugančią krovinį nuo nukritimo.

Darbai naudojant mechanizmus

- Kasant, transportuojant, iškraunant, lyginat, tankinant gruntą dvejomis ar daugiau savaeigėmis ar prikabinamomis statybinėmis mašinomis, judančiomis viena po kitos, tarp jų turi būti saugūs atstumai. Jei tarp statybinių mašinų dirba darbuotojai privaloma imtis atitinkamų priemonių jų saugai užtikrinti.
- Kelių tiesimo mašinų (ekskavatorių, frezų, buldozerių ir pan.) mašinistu gali dirbti asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų, turintis mašinisto pažymėjimą, leidžiantį dirbti su šio tipo mechanizmu, apmokytas, instruktuotas ir pasitikrinęs sveikatą.
- Visos savaeigės transporto priemonės darbo metu turi būti su įjungtais oranžinės spalvos švyturėliais. Darbo metu turi patikimai veikti visi mechanizmų apsauginiai vožtuvai, avariniai jungikliai ir kitos apsauginės priemonės. Visos judančios mašinų dalys turi būti su apsauginiais gaubtais.

Pagrindiniai saugos reikalavimai dirbant su rankine krūmapjove:

1. draudžiama dirbti be disko apsauginio gaubto, pratekant degalams
2. draudžiama dirbti neprisisegus krūmapjovės prie diržo;
3. draudžiama pjauti nematant pjovimo disko;
4. pjauti galima diskui sukantis didžiausiu greičiu;
5. dirbant tvirtai stovėti, kojas statyti pečių plotyje;
6. nevalyti disko veikiant varikliui;
7. nuolat stebėti, kad pavojingoje zonoje nebūtų pašalinių asmenų;
8. prieš pjaunant storesnius medelius išvalyti teritoriją apie juos;
9. pereinant nuo vieno medelio prie kito žiūrėti, kad diskas nesisuktų;
10. tankius medelius ir krūmus pradėti pjauti nuo retesnės vietos;
11. neišjungus variklio, nedėti krūmapjovės ant žemės.

Dirbant statybos mašinomis draudžiama:

1. įlipti, išlipti iš mašinos jos eigos metu;
2. dirbti su atviromis jos durelėmis;
3. dirbti kėlimo kranų veikimo zonoje;
4. stovėti ant veikiančios mašinos laiptelių;
5. palikti veikiantį mechanizmą be priežiūros;
6. palikti veikiantį mechanizmą įkalnėje/nuokalnėje, ant pylimų ir iškasų šlaitų;
7. remontuoti transporto priemonę, veikiant jos varikliui, kompresoriui, esant slėgiui jungiamosiose žarnose.

Dirbant buldozeriu:

1. perstumiant gruntą įkalnėn, būtina stebėti, kad verstuvo peilis neįsmigtų į gruntą, draudžiama perstumti gruntą buldozeriais nuokalnėse arba įkalnėse, kurių nuolydis didesnis kaip 30° arba viršija nurodytą techniniame pase;
2. metant gruntą nuo verstuvo ant šlaito, buldozerio verstuvas neturi išsikišti užpylimo šlaito briaunos;
3. draudžiama keisti buldozerio važiavimo kryptį esant įgilintam verstuvui;
4. nedirbti molinguose gruntuose lyjant.

Dirbant gręžimo įrenginiu:

1. prieš pradedant gręžimo darbus, išsiaiškinti, ar darbų zonoje nėra požeminių komunikacijų

(dujotiekio, vandentiekio, kanalizacijos ir kitų tinklų), kabelių. Nedirbti požeminių komunikacijų ir kabelių apsauginėje zonoje;

2. gręžimo įrenginys, įtaisytas virš gręžinio taško, turi būti griežtai horizontalioje padėtyje;
3. nuleidžiant gręžimo mašinos atramas, prie jų neturi būti žmonių;
4. jeigu atramos sminga į gruntą, po jomis reikia padėti padėklus. Nepastačius atramų, dirbti draudžiama;
5. prieš įjungiant grąžtą ir prieš važiuojant atbuline eiga būtina įjungti garsinį signalą;
6. pervažiuojant pakeltu grąžtu darbo zonoje, reikia įsitikinti, kad užteks aukščio ir nebus užkliudyti statiniai ar laikini kabeliai.

Dirbant autogreideriu:

1. kad autogreideris neapvirstų, draudžiama jam dirbti šlaituose, kurių nuolydis viršija autogreiderio pase nurodytą leistiną nuolydį;
2. važiuojant autogreideriu negalima leisti, kad kiti darbininkai trauktų iš po peilio įvairius daiktus: šaknis, vielą ir pan.;

3. jei verstuvas įgilintas į gruntą, negalima reguliuoti verstuvo pokrypį, keisti posūkio kampą;
4. važiuojant autogreideriu į kitą darbo vietą, verstuvą ir peilį reikia pakelti į transportavimo padėtį ir patikimai juos užfiksuoti.

Dirbant ekskavatoriumi:

1. ekskavatoriaus darbo aikštelė turi būti išlyginta, tvirtu pagrindu ir ne didesnio nuolydžio, negu nurodyta ekskavatoriaus pase. Jei ekskavatorius grimzta, būtina padėti paklotus;
2. dirbti po pakopų nuosvyromis ar kabančiais luitais (stogeliais) draudžiama. Pakopos aukštis neturi viršyti ekskavatoriaus maksimalaus kasimo aukščio;
3. dirbant ekskavatoriumi atbuliniu kastuvu draudžiama pasikasti po ekskavatoriaus atraminiu kontūru;
4. draudžiama pradėti dirbti be įspėjamojo garsinio signalo ir neįsitikinus, ar nėra žmonių ekskavatoriaus strėlės veikimo zonoje;
5. draudžiama statyti ekskavatorių nuogriuvos prizmės zonoje;
6. dirbti dviejose vienoje vertikalėje esančiose pakopose galima tik tada, kai atstumas tarp ekskavatorių ne mažesnis kaip 20,0 m;
7. kai vienoje pakopoje dirba du ir daugiau ekskavatorių artimiausias atstumas tarp jų turi būti ne mažesnis kaip didžiausių jų veikimo spindulių suma. Jei vienas jų arba abu yra draglainai reikia atsižvelgti įkaušo sėmimo spindulį;
8. jeigu gruntas purenamas smūginiais įtaisais, būtina ekskavatoriaus priekinį stiklą uždengti tinklu, 30 m zonoje neturi būti žmonių;
9. draudžiama ekskavatoriumi krauti negabaritinius krovinius: rąstus, luitus, lentas, gelžbetoninius gaminius ir kt.;
10. draudžiama po vikšrais ar ratais pakišti rąstus, akmenis ar kitus daiktus, siekiant ekskavatoriaus stabilumo;
11. kraunant gruntą, žmonėms draudžiama būti tarp ekskavatoriaus ir transporto priemonės;
12. kraunant gruntą į transporto priemonę ekskavatoriais, vairuotojui ir kitiems asmenims draudžiama būti kabinoje, nebent ji uždengta apsauginiu stogeliu.

Tankinant gruntą plūktuvais, sumontuotais ant savaeigių mechanizmų, reikia laikytis šių reikalavimų:

1. žmonės neturi būti arčiau kaip per 5 m nuo veikiančio plūktuvo;
2. mechanizmas neturi priartėti prie pylimo briaunos arčiau kaip per 3 m, o traktorius - arčiau kaip per 0,5 m, matuojant nuo vikšro.

Tankinat gruntą (savaeigiais, prikabinamais volais, pneumatinėmis vibravimo plokštėmis ar kt.), reikia laikytis šių reikalavimų:

1. veikiant plokštei negalima vibruojančios dalies liesti rankomis. Darbo pertraukų metu bei pereinant darbininkams iš vienos darbo vietos į kitą, vibravimo plokštė turi būti išjungta;
2. dirbant su kilnojamais vibruojančiais įrankiais, įrenginiais būtina dėvėti apsaugančias nuo vibracijos pirštines ir avalynę, darbo metu kas 50 min. daryti 5-10 min. pertraukas, kurių metu pasivaikščioti, pamankštinti rankas ir kojas, trumpinti darbo laiką;
3. pneumatinio įrankio žarnas darbo metu tempti ir lenkti draudžiama. Neleistina, kad jos liestųsi su lynais, elektros kabeliais ir suvirinimo elektra įrankių laidais, kuriuose yra įtampa, taip pat su deguonies, acetileno ir kitų dujų žarnomis. Žarnos išdėstomos taip, kad per jas nevažinėtų transportas ir nevaikščiotų žmonės;
4. pernešant, kilnojami pneumatiniai įrankiai, įrenginiai laikomi už rankenos; žarna turi būti suvyniota į žiedą. Draudžiama pernešti įrankį laikant už žarnos;
5. tankinimo mašinai važiuojant kietu pagrindu, vibravimo plokštė turi būti išjungta;
6. tankinant volais, atstumas tarp volų turi būti ne mažesnis kaip 2 m;

7. tankinant gruntą nereversiniais volais, neturinčiais atbulinio vaizdo veidrodžių, draudžiama važiuoti atbuline eiga.

Naudojant darbui elektrinius vibratorius reikia laikytis saugaus darbo su elektriniais kilnojamais įrankiais taisyklių ir nuostatų reikalavimų.

Išpurškiant autogudronatoriumi bitumines rišamąsias medžiagas ant dangos sluoksnių, būtina laikytis šių reikalavimų:

1. naudoti kvėpavimo apsaugos priemones;
2. pripildyti cisterną tik per filtrą, siurbliui dirbant mažais arba vidutiniais apsisukimais;
3. draudžiama pilti į cisterną karštą medžiagą, jeigu cisternoje yra vandens, tirpiklio ir pan.;
4. draudžiama skiesti rišamąją medžiagą cisternoje bei būti po pripildyta cisterna.

Išpilant bitumą draudžiama būti arčiau kaip per 10,00 m nuo autogudronatoriaus skirstomųjų vamzdžių.

Dirbant klotuvui ar skirstytuvui darbininkams draudžiama būti mašinos bunkeryje arba savivarčio automobilio kėbule.

Draudžiama lipti į savivarčio automobilio kėbulą, sutrikus asfalto masės iškrovimui.

Užstrigusią automobilio kėbule masę leidžiama iškrauti tik su specialiais grandikliais ar kastuvais ne trumpesniais nei 2,00 m kotais, darbininkui stovint ant žemės.

Kelio dangos tankinamos įvairių konstrukcijų volais. Darbui su volais vadovauja darbų vadovas. Dirbant volu:

1. prieš pradėdamas darbą, mašinistas turi duoti signalą;
2. atstumas tarp dirbančių volų turi būti ne mažesnis kaip 5 m;
3. atstumas tarp prasilenkiančių volų- ne mažesnis kaip 1 m;
4. baigus darbą, apžiūrėtas ir nuvalytas volas pastatomas specialiai tam skirtoje vietoje.

Dirbant asfalto klotuvu:

1. prieš išskleidžiant bunkerį, nuleidžiant lyginimo plokštę ir prieš pradedant važiuoti, būtina garsiniu signalu įspėti aptarnaujančius darbininkus;
2. asfalto mišinį išpilti iš savivarčių į asfalto klotuvo bunkerį galima tik jam sustojus ir darbininkams pasitraukus į nepavojingą zoną. Užpakalinis savivarčio bortas atidaromas specialiais kabliais;
3. kelio darbininkas privalo stovėti ne arčiau kaip 1 m nuo asfalto klotuvo bunkerio, kad karštas asfalto mišinys nenudegintų;
4. kai asfaltas iš savivarčio kėbulo pilamas į klotuvo bunkerį, klotuvo mašinistas privalo žiūrėti, kad vairuotojas išpiltų asfaltą į bunkerį pagal klotuvo gamintojo instrukciją;
5. draudžiama asfalto klotuvo bunkerio šonus valyti jam judant. Išvertus mišinį, savivarčio kėbulą leidžiama valyti tik stovint ant žemės, su kastuvu, kurio kotas ne trumpesnis kaip 2,00 m. Draudžiama pasilipti ant savivarčio kėbulo jį valant;
6. kai asfaltas iš klotuvo bunkerio imamas semtuvais, darbininkas prie klotuvo turi prieiti iš šono;
7. klotuvo darbo aikštelės, laipteliai turi būti švarūs ir neslidūs, stebėti, kad nebūtų tepalo, asfalto, šiukšlių;
8. volai neturi priartėti prie klotuvo arčiau kaip per 5,00 m;
9. keliant klotuvą ant tralo, krano kabliai kabinami specialiose vietose, nurodytose klotuvo eksploatavimo instrukcijoje. Reguliuoti keliamo klotuvo judėjimą galima virvių pagalba, draudžiama tai daryti rankomis;
10. keliant klotuvą ant tralo, draudžiama stovėti tarp tralo, krano ir keliamo klotuvo;
11. užvažiuojant klotuvu ant tralo, trapo nuolydis neturi viršyti klotuvo pase nurodytų dydžių Draudžiama lyginti asfaltą priešais judantį volą.

Triukšmo ir kitų kenksmingų veiksnių sumažinimo būdai statybos aikštelėje.

Esant 80 dB(A) ir didesniam triukšmui, reikia imtis saugos priemonių.

Triukšmo sumažinimas šaltinio vietoje arba jo kelyje iki darbuotojo. Darbo vietos turi būti pagrindinis triukšmo valdymo programų, įvertinančių tiek įrangą, tiek darbo vietos dizainą ir priežiūrą, tikslas.

Šį tikslą gali padėti pasiekti įvairios inžinerinio valdymo priemonės, tarp kurių galima paminėti šias:

a) šaltinio izoliavimą, pakeičiant jo vietą, atskiriant jį pertvara, slopinant

vibraciją metalinėmis ar hidraulinėmis spyruoklėmis arba tampriomis atramomis;

b) triukšmo sumažinimą šaltinio vietoje arba jo kelyje – naudojant pertvaras ir barjerus, slopintuvus ar duslintuvus išmetimo skleidimo vietoje arba sumažinant pjovimo, ventiliatoriaus ar smūgio greičius;

c) prevencinę priežiūrą: kai dalys susidėvi, gali pakisti triukšmo lygis.

Rangovas privalo aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Statybvietės darbo vietų, patalpų ir judėjimo kelių natūralus ir dirbtinis apšvietimas:

1. darbo vietos, patalpos ir judėjimo keliai turi būti kiek galima daugiau apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu, turi būti įrengtas reikiamas dirbtinis apšvietimas. Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suvokti įspėjamuosius saugos ženklus arba užrašus;

2. laikinų patalpų, darbo vietų ir judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies;

3. laikinose patalpose, darbo vietose ir judėjimo keliuose, kai išsijungus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia labai didelis pavojus, turi būti įrengtas reikiamas avarinis apšvietimas.

Judėjimo keliai – pavojingos zonos:

1. judėjimo keliai, taip pat laiptai, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;

2. pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį.

Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami;

3. transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo pėsčiųjų judėjimo vietų;

4. jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas, jose turi būti įrenginiai, kliudantys

darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Judėjimo laisvė darbo vietoje: darbo vietos plotas (zona) turi būti tokio dydžio, kad darbuotojai,

atsižvelgiant į naudojamus įrenginius, prietaisus ir kitas darbo priemones, dirbdami galėtų pakankamai laisvai judėti.

Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas.

Pavojingoms zonoms, su nuolat veikiančiais pavojingais ir/arba kenksmingais veiksniais, priskiriamos vietos:

1. prie elektros įrenginių įtampą turinčių neizoliuotų srovinių dalių;

2. neaptvertos esančios aukštyje, kai aukščio skirtumas 1,3 m ir didesnis;

3. kuriose pavojingų ir/arba kenksmingų medžiagų koncentracija darbo aplinkos ore gali viršyti ribines vertes.

Pavojingoms zonoms, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi veiksniai, priskiriamos vietos:

1. esančios šalia statomų statinių ir montuojamų (demontuojamų) konstrukcijų ar įrenginių;
2. virš kurių atliekami konstrukcijų ar įrenginių montavimo (demontavimo) darbai;
3. virš kurių kroviniai keliami ir transportuojami kėlimo kranais;
4. kuriose juda mašinos ar jų dalys, darbo organai.

Pavojingų zonų šalia statinių ribos nustatomos:

Galimas krovinio kritimo aukštis, m	Mažiausias perkeliamo (krentančio) krovinio nuolėkio atstumas, m	
	krovinio, perkeliamo kranu, kritimo atveju	daiktų kritimo nuo statinio atveju
iki 10	4	3,5

Priešgaisrinė sauga statybos aikštelėje ir atliekant atskirus darbus.

Rangovas privalo užtikrinti gaisrinę saugą statybvietėje pagal Lietuvos Respublikos Statybos įstatymą ir „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“ keliamus reikalavimus:

1. atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, privalo būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, privalo būti įrengti gaisrinės signalizacijos įrenginiai;

2. gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai privalo būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami.

Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai apmokant darbuotojus;

3. pirminės gaisro gesinimo priemonės privalo būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti.

Statybos aikštelėje prie buitinių patalpų, kur vyksta statybos darbai, gerai prieinamose vietose būtina įrengti priešgaisrinius postus (skydai su gesintuvais ir kitu priešgaisriniu inventoriumi).

Pirminės gaisro gesinimo priemonės privalo būti nustatyta tvarka paženklintos. Ženklai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose. Priešgaisrinei saugai reikalingų pravažiavimų minimalūs parametrai sklype. Privalo būti laisvas privažiavimas visą parą prie statinio spec. tarnyboms o taip pat paliktas reikiamas apsisukimo spindulys. Teritorijoje turi būti nustatytos medžiagų laikymo vietos, jos turi būti specialiai ženklinamos. Medžiagas ir žaliavas *privaloma* laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamas priemones (vanduo, putos ir t. t), taip pat pagal jų pavojingumą gaisro atžvilgiu. Teritorijoje turi būti išdėstomos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Darbų atlikimo vietoje degių medžiagų kiekis neturi būti didesnis, negu reikia vienai darbo pamainai. Gretimų sklypų (statinių) priešgaisrinė sauga statybos metu. Laikytis visų privalomų priešgaisrinių reikalavimų dėl sklypo užstatymo ir saugaus atstumo tarp statinių. Lengvai užsiliepsnojančios statybinės medžiagos negali būti sandėliuojamos arti statinio, prie jų turi būti įrengtas priešgaisrinis punktas su reikiamu inventoriumi. Prieigose prie šių vietų turi būti atitinkami įspėjamieji užrašai arba ženklai. Medžiagas ir žaliavas privaloma laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamas priemones (vanduo, putos ir t.t.), taip pat pagal jų pavojingumą gaisro atžvilgiu. Privalo būti nustatytos rūkymo vietos.

Rūkyti tik tam tikslui skirtose, ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra gesinimo priemonės. Draudžiama rūkyti patalpose, transporto priemonėse.

Gamtosaugos priemonės.

Darbų eigoje už tvarkomos teritorijos ribų išardytos arba apgadintos esamos dangos turi būti pilnai atstatytos pagal pirminę padėtį. Savavališkai kirsti medžius griežtai draudžiama. Visi statybos mechanizmai turi būti tvarkingi. Tepalų ir degalų nutekėjimai ir patekimas į gruntą kategoriškai draudžiamas. Taip pat draudžiama naudoti kitas medžiagas, kenksmingas aplinkai.

Nuo galimų pažeidimų apsaugomi medžiai, esantys arti kelių, statinių. Apie kamienus dedamos 2,0 – 2,5 m aukščio lentos ir sukalamos lentų karkasas arba suveržiamos viela.

Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį. Būtina kiek įmanoma sumažinti nuimamo augalinio sluoksnio plotą, o nuimtą saugoti būsimiems aplinkos tvarkymo darbams.

Statybos metu mažinant oro taršą privaloma laikytis:

- vengti atviros ugnies kaitinant bitumą, vandenį;
- naudoti mažiau toksinių medžiagų;
- valyti ir laistyti privažiuojamo kelius, aikšteles;
- mašinų varikliai privalo būti sureguliuoti taip, kad išmetamųjų dujų kiekis neviršytų leidžiamųjų normų;
- nedirbančios mašinos būtų su išjungtais varikliais.

Atliekant statybos darbus Rangovas privalo garantuoti, kad nebūtų užterštas gruntinis vanduo (į gruntą nepatektų betono ar skiedinio likučiais bei rišamosios medžiagos ir t. t.).

*Atstatomų dangų konstrukcija ir atstatomų ruožų ribos***.**

Išardyta danga atstatoma vadovaujantis šiomis taisyklėmis:

Šaligatvių danga atstatoma išardytame plote, o tais atvejais, kai nuo išardytos šaligatvio dalies iki jo krašto lieka ne daugiau kaip 0,5 m pločio juosta, danga atstatoma iki pat šaligatvio krašto, o jo pagrindas atstatomas tik išardytame plote. Sugadintas apželdintas plotas iš naujo apsėjamas.

Nelaimingi atsitikimai darbe.

Nelaimingi atsitikimai statybvietėje tiriami bei pranešama apie juos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatuose nustatytą tvarką.

Kai avarija įvyksta statinį statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant, statybos rangovas, o kai įvyksta naudojamo statinio avarija – statinio naudotojas ir (arba) statinio techninis prižiūrėtojas privalo nedelsdamas:

1) organizuoti ir suteikti pagalbą nukentėjusiems asmenims;

2) imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;

3) pranešti apie avariją teisėsaugos institucijai, jei yra nukentėjusių žmonių; atitinkamos apylinkės prokuratūrai; Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui; nukentėjusiojo šeimai ar jo atstovu;

4) užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

5) pranešti apie avariją Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statinio naudojimo priežiūrą; jei avarija įvyko statybos metu, – taip pat statytojui (užsakovui), statinio statybos techninės priežiūros vykdytojui ir statinio projektuotojui. Jeigu įvyksta avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai;

6) jei statinio avarija įvyko dėl energetikos ar potencialiai pavojingų įrenginių avarijos arba jei dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai, taip pat apie tai pranešti atitinkamoms valstybinės priežiūros bei kontrolės institucijoms, o branduolinės energetikos objektų avarijos atveju – taip pat Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai;

7) aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas.

3. Avarijos tyrimo ir likvidavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija (avarijos, susijusios su įrenginiais, – valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją) pagal pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatus.

- Įvykus avarijai suteikti pirmąją medicinos pagalbą.
- Įvykus avarijai iškviesti pagalbą.

Prieš pradedant darbus turi būti parengtas ekstremalių situacijų parengties planas.

Darbdavys turi informuoti kiekvieną darbuotoją apie jo pareigą nedelsiant pranešti apie įvykį darbe ar nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo.

Rimti nelaimingi atsitikimai	Mažesni nelaimingi
Kviesti pagalba -112 ir informuoti: - Atsitikimo vietą – adresas. - Kas nutiko – jei yra ypatingos sąlygos. - Nukentėjusių skaičius. - Iš kur skambinama – tel. Nr. - Susitarti susitikimo vietą kur pasitiksite pagalbą. - Pasirūpinti, kad kas nors pasitiktų susitikimo vietoje. - Nepamiršti, kad pokalbį baigia avarinės pagalbos tarnyba.	**Kviesti pagalba:** - Jei reikia, iškviesti transportą nukentėjusiems. - Jei reikia, skambinti 112.
Informuoti apie nelaimingą atsitikimą: Statybvietės vadovybę. Saugos ir sveikatos koordinatorių. Darbų vadovą. Personalo direktoriumi.	**Informuoti apie nelaimingą atsitikimą:** Statybvietės vadovybę. Saugos ir sveikatos koordinatorių (per 24 val.).

5.1. Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimas

Darbdavys atsižvelgdamas į rizikos vertinimą, nustatytą LR žmonių saugos darbe įstatyme ir kituose teisės aktuose ir vietose kur reikia įrengia saugos ir sveikatos apsaugos ženklus.

Saugos ir sveikatos ženklai įrengiami ten kur neįmanoma išvengti rizikos arba pakankamai ją sumažinti kolektyvinėmis saugos priemonėmis, darbo organizavimo būdais, būdais.

Darbuotojai ir jų atstovai informuojami apie saugos ir sveikatos ženklinimą darbovietėje, jo taikymą. Mokymo metu turi būti gerai išaiškinta ženklų reikšmė, visų pirma žodinės informacijos reikšmė, taip pat kaip elgtis paprastaisiais ir ypatingaisiais atvejais. Sprendžiant darboviečių ženklinimo klausimus turi dalyvauti darbuotojai ar jų atstovai.

Darbų metu visi asmenys esantys statybvietėje turi būti vilkėti spec. liemenes su šviesą atspindinčiais atšvaitais. Jei darbo sutartis reikalauja - taip pat ir spec. rūbus.

Darboviečių ženklinimo reikalavimai, ženklų reikšmės ir reikalavimais jiems pateikti Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose.

5.2. Darbuotojų instruktažas ir mokymas

Darbdavys užtikrina, kad darbuotojas, pasiųstas į jo vadovaujamą įmonę iš bet kurios kitos įmonės, nepradėtų darbo, kol jis neinformuotas apie esančius ir galimus rizikos veiksnius įmonėje, neinstruktuotas saugiai dirbti konkrečioje darbo vietoje, nepaisant to, kad įmonėje, kurioje jis nuolat dirba, buvo nustatyta tvarka instruktuotas ir apmokytas saugiai dirbti. Darbdavys arba padalinio vadovas iš kitos įmonės pasiųstą dirbti darbuotoją konkrečioje darbo vietoje supažindina su esamais ir galimais rizikos veiksniais ir instruktuoja tai įformindamas instruktavimų registracijos žurnale. Saugos ir sveikatos darbe klausimais instruktažas įforminamas pasirašytinai. Esant reikalui darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos turi būti išverstos į darbuotojui suprantamą kalbą.

Įmonėse vykdomi instruktavimai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais:

1. įvadinis;
2. pirminis darbo vietoje;
3. periodinis darbo vietoje;
4. papildomas darbo vietoje;
5. specialusis darbo vietoje.

Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų, pagal kurias instruktuojami darbuotojai, rengimo ir darbuotojų instruktavimo tvarką nustato Valstybinė darbo inspekcija. Įmonės darbuotojų, kuriems nerengiamos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos, sąrašą sudaro darbdavys, suderinęs su Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio inspektavimo skyriaus viršininku. Darbuotojai instruktuojami Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 25 straipsnio 6 punkte nustatytais ir kitais atvejais, kai

darbdaviui atstovaujantis asmuo, darbdavio įgaliotas asmuo nusprendžia, kad to reikia siekiant apsaugoti darbuotojus nuo traumų ar profesinių ligų. Kai darbuotojui nepakanka profesinių įgūdžių arba instruktavimo metu suteiktų žinių, kad darbuotojas galėtų saugiai dirbti ir nebūtų pakenkta jo sveikatai, darbdaviui atstovaujantis asmuo, darbdavio įgaliotas asmuo organizuoja darbuotojo mokymą darbo vietoje, įmonėje ar mokymo įstaigose. Darbuotojų instruktavimo ir mokymo tvarką įmonėje nustato darbdaviui atstovaujantis asmuo. Instruktažas būti vykdomas:

1. pasikeitus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktams;
2. pasikeitus gamybos technologiniam procesui;
3. įmonėje įvykus nelaimingam atsitikimui ar avarijai.

Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistrai ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovai privalo turėti darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktuose nustatytą kvalifikaciją. Darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė, mokymo ir žinių patikrinimo tvarką įmonėje nustato darbdavys.

Darbdaviui, atskiro padalinio vadovui, padalinio vadovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistui (darbuotojui) ir kitiems darbuotojams, kurie pažeidė LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Instruktavimo mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuostatai" reikalavimus, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

Darbuotojui, kuris pažeidė darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų ar įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos norminių dokumentų reikalavimus, su kuriais buvo supažindintas pasirašytinai, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

5.3. Asmeninės apsaugos priemonės

Darbdavys privalo:

1. nemokamai aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje nustatyta, kad darbuotojas padengia dalį išlaidų už tas asmeninės apsaugos priemones, kuriomis naudojasi ne vien darbo vietoje, arba asmeninės apsaugos priemonės susidėvėjo, buvo sugadintos ar dingo dėl darbuotojo kaltės;
2. užtikrinti, kad skirta naudoti asmeninė apsaugos priemonė darbuotojų saugos ir sveikatos atžvilgiu atitiktų techniniame reglamente „Asmeninės apsauginės priemonės", patvirtintame socialinės apsaugos ir darbo ministrės, jai nustatytus reikalavimus dėl konstrukcijos ir gamybos;
3. išduoti darbuotojui asmenines apsaugos priemones, kurios privalo:

3.1. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, pačios nesukeldamos papildomos rizikos;

3.2. atitikti darbo vietoje esančias sąlygas;

3.3. atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo sveikatos būklę;

3.4. tiksliai tikti darbuotojui, atlikus visus būtinus pakeitimus (priderinimus).

4. aprūpinti darbuotoją, kurį vienu metu veikia daugiau kaip vienas rizikos veiksnys, visomis reikiamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kurios būtų tarpusavyje suderintos ir garantuotų apsaugą nuo rizikos veiksnio ar veiksnių;
5. informuoti darbuotojus, atliekant instruktavimą darbo vietoje, apie naudojamų asmeninių apsaugos priemonių paskirtį ir apie tai, nuo kurių rizikos veiksnių jos saugo. Rengti asmeninių apsaugos priemonių dėvėjimo ir naudojimo mokymus ir, jei reikia, demonstravimą. Pagrindinius naudojimosi reikalavimus įrašyti į darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas;
6. aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis, paženklintomis CE ženklu ir turinčiomis EB atitikties deklaraciją, įrodančią, kad asmeninė apsaugos priemonė atitinka techninio reglamento „Asmeninės apsauginės priemonės“ 2 priede nustatytus saugos ir sveikatos reikalavimus;
7. užtikrinti, kad atitinkamais įpareigojančiais saugos ir sveikatos apsaugos ženklais pažymėtose darbo vietose būtų naudojamasi šiuose ženkluose nurodytomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

Darbuotojas privalo:

1. nepradėti dirbti be asmeninių apsaugos priemonių, kai to reikalauja darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai, tarp jų įmonės vietiniai (lokaliniai) norminiai teisės aktai, ir naudoti jas viso darbo proceso metu;
2. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones, laiku pranešti darbdaviui ar darbdavio įgaliotam asmeniui darbuotojų saugai ir sveikatai apie jų susidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti;
3. pasinaudojęs asmenine apsaugos priemone, grąžinti ją į tam skirtą vietą. Asmenines apsaugos priemones naudoti ne pagal paskirtį draudžiama.

5.4. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai

Projekte yra užneštos trečiųjų asmenų sklypų valdų ribos, į tai reikia atsižvelgti vykdant statybos darbus, kad nebūtų be reikalo pažeisti trečiųjų šalių interesai. Inžineriniai tinklai esantys statybos zonoje turi būti apsaugomi, darbai, jų apsaugos zonose, turi būti vykdomi laikantis, juos eksploatuojančių institucijų išduotų sąlygų ir techninių specifikacijų, reikalavimų. Ypatingas dėmesys turi būti kreipiamas vykdant žemės kasimo darbus ryšių, elektros tinklų apsaugos zonose. Vykdant darbus inžinerinių tinklų apsaugos zonose, būtina išsikviesti tinklus eksploatuojančių institucijų atstovus, darbus vykdyti vadovaujantis jų pateiktais nurodymais.

Neigiamas poveikis aplinkai gali atsirasti statybos metu, dirbant mechanizmams, dėl mechanizmų gedimų ar jų mazgų ir agregatų nesandarumo. Užterštas gruntas ar statybos produktai turi būti išvežti, išvalyti arba utilizuoti.

Esant sausiems orams būtina papildomai drėkinti statybvietę, kad sumažinti dulkių kiekį ore.

Laikinos aikštelės vertikalų paviršių formuoti taip, kad paviršinis vanduo nuo aikštelės sutekėtų į vieną vietą, suformuotoje žemiausioje vietoje įrengti ne mažesnį kaip 1 m skersmens ir 2 m gylio šulinį paviršinio vandens surinkimui.

Vykdant statybos darbus būtina tenkinti šias sąlygos:

- statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius, gatves bei privačias valdas;
- galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- gaisrinę saugą reglamentuojančiais dokumentais nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdymų ir pavojingos spinduliuotės;
- apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių bei priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

6. STATYBAI REIKALINGI RESURSAI

6.1. Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos

Projekte rekomenduojamos vietos papildomiems žemės plotams medžiagoms sandėliuoti ir mechanizmams laikyti. Konkretus sklypas ar žemės plotas pasirenkamas Rangovo ir pažymimas technologiniame projekte. Visus juridinius klausimus susijusius su laikinų sandėliavimo aikštelių įrengimu sprendžia Rangovas.

Taip pat Rangovas gali savo nuožiūra rasti jam tinkamesnę vietą statybos aikšteliai įrengti ir medžiagoms sandėliuoti. Aikštelių įrengimą rangovas derina su žemės savininkais pats, jeigu reikia

sudaroma žemės sklypo nuomos sutartis ir tik gavęs leidimą gali pradėti aikštelių įrengimo darbus. Išlaidas aikštelėms įrengti, rekultivuoti turi įsivertinti rangovas.

6.2. Būtini laikini pastatai ir inžineriniai tinklai, keliai, reikalavimai ir laikinos sąlygos jiems

Būtini laikini statiniai ir inžineriniai tinklai įrengiami tik statybos aikštelėje, norint juos įrengti už statybos aikštelės ribų, reikalingas raštiškas numatomos panaudoti teritorijos savininko ar naudotojo leidimas. Ten, kur galima pasinaudoti nuolatiniais keliais, juos reikia ir naudoti, ten kur reikia laikinų – juos reikia nutiesti. Pagal apskaičiuotus plotus parenkami laikinųjų pastatų tipai (konteinerinio tipo). Konteineriai gali būti statomi keliais aukštais. Aikštelės vertikalų paviršių formuoti taip, kad paviršinis vanduo nuo aikštelės sutekėtų į vieną vietą, suformuotoje žemiausioje vietoje įrengti ne mažesnį kaip 1 m skersmens ir 2 m gylio šulinį paviršinio vandens (su naftos produktų gaudytuvu) surinkimui.

Jei aikštelės įrengimo vieta nėra apsaugota (esamų statinių žaibo saugos įrenginiais) nuo žaibo, būtina įrengti žaibolaidį, kurio veikimo zona apimtų visą aikštelės plotą.

Apsaugai nuo vagysčių privaloma įrengti įrengti vaizdo stebėjimo apsaugos sistemą, ne mažiau du autonominius įrenginius (reikalavimai: ne mažiau 140 h nenutrūkstamo veikimo, nesant elektros tiekimo, dviejų šaltinių el. maitinimu; video rezoliucija ne mažiau 3MP prie 20 fps ir 6MP pire 8 fps; ne mažiau kaip du vaizdo sensoriai; apžvalgos kampas ne mažiau 8º-180º; mobilus duomenų perdavimas 2G/3G/4G; judėsiu/garso/šviesos fiksavimas; dienos/nakties režimo sensoriai; darbinis rėžimas ne blogesnis nei nuo -30º iki 60º) prie statybos aiktelės.

Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas (6) (tikslus skaičius nustatomas atsižvelgiant į pamainoje dirbančių darbuotojų kiekį).

Laikinų inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su užsakovu ir inžinerinių tinklų savininkais.

Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo punktas (turi būti naudojama uždaro ciklo ratų plovimo sistema) prie įvažiavimo į statybvietės teritoriją. Būtina įrengti administracines – buitines patalpas vadovaujantis normomis vienam dirbančiajam: statybos vadovui (inžinieriui) – 5 m², drabužinės – 1,13 m², prausyklos – 0,26 m², džiovinimo patalpos – 0,2m², valgymo-poilsio patalpos – 1m², sušilimo patalpos – 0,1m² (bet ne mažesnė nei 8m²), tualetai – 1 unitazas 30-čiai žmonių (1,2x0,8 m).

Baigus statybos darbus, aikštelėje esantis inventorius ir likę nepanaudoti statybos produktai išvežami, atliekama sklypo rekultivacija.

6.3. Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, nuotekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu, reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms

Statybos metu elektros energijos šaltinis – nuo transformatorinės ar kt. artimiausio skydo apskaitos skydo prieš tai įrengus skaitiklį ir susitarus su Savininku atsiskaitymo sąlygas. Jei bus raštiškai nurodyta, kad galimybių pasijungimui nėra, naudojami dyzelinį generatoriai ar alternatyvios energijos šaltiniai.

Geriamasis vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Geriamas vanduo bus tiekiamas iš prekybos tinklų uždarose 18 l talpose. Buitiniams poreikiams ir gamybai – prisijungiama prie statybvietės teritorijos esamo vandentiekio tinklo, suderinus su Statytoju bei vandentiekio ir nuotekų tinklus eksploatuojančia organizacija, įrengiant skaitiklį bei suderinus atsiskaitymo sąlygas. Vieno žmogaus ūkio reikmėms (geriamas vanduo, apsiprausimui ir t.t.) suvartojamo vandens norma per pamainą apytiksliai: 15 l - kai nėra kanalizacijos, 25 l - kai yra kanalizacija.

Nesant galimybės pasijungti į esamus vietinius tinklu, vanduo į laikinus pastatus gali būti tiekiamas iš tam skirtų bakų. Geriamasis vanduo tiekiamas fasuotas sandarioje taroje. Vanduo ūkinėms reikmėms atvežamas cisternomis, nuotekos iš akumuliacinių talpų išsiurbiamos ir išvežamos asenizacine mašina. Vandens tiekimas ir nuotekų išvežimas vykdomas pagal poreikį.

Laikinų inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su užsakovu ir inžinerinių tinklų savininkais. Statybvietėje komunikuoti bus naudojamasi mobilaus ryšio operatoriaus teikiamu mobiliuoju ryšių (rangovinės organizacijos pasirinktu tiekėju).

7. PAGRINDINIAI STATYBOJE NAUDOJAMI MECHANIZMAI IR TRANSPORTO PRIEMONĖS

Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms nekeliami, bet statybos įranga ir transporto priemonės turi būti techniškai tvarkingos, pritaikytos darbui ir nekelti pavojaus aplinkai ir žmonėms, atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus nurodytus „Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose“, techniniame reglamente „mašinų sauga“ bei STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“.

Statyboje naudojami pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami statybos darbų technologijos projekte. Apytikslis elektros galingumo poreikis (įvertinus naudojimo koef.) statybinei įrangai, E= 10 kW.

Bendrieji reikalavimai statybos įrangai ir transportui:

Darbo įrenginiai privalo būti montuojami ar išmontuojami saugiai, atsižvelgiant į privalomas gamintojo pateiktų instrukcijų nuorodas.

Darbo įrenginiai, į kuriuos jų naudojimo metu galima žaibo iškrova, privalo būti apsaugoti nuo jos poveikio specialiais įtaisais ar kitomis priemonėmis.

Darbo įrenginiai, kurie yra mobilūs ar gali būti išmontuojami ir kurie yra suprojektuoti kelti krovinius, jų naudojimo metu privaloma užtikrinti įrenginio stabilumą, atsižvelgiant į būsimas sąlygas bei grunto charakterį.

Medžiagos, įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai darbe, turi būti tinkamai ir patikimai pritvirtintos.

Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija turi būti suprojektuoti, įrengti ir naudojami taip, kad nesukeltų gaisro ir sprogimo pavojaus; darbuotojai turi būti apsaugoti nuo elektros srovės poveikio dėl tiesioginio ar netiesioginio prisilietimo.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Našumas/Galia
1.	Mini ekskavatoriai vikšriniai (iki 0,25 m3)	32,0
2.	Ekskavatoriai vikšriniai (virš 1,0 m3)	112,00
3.	Buldozeriai su vartomu peiliu (66 - 100 kW / 12 - 16 t)	99,00
4.	Ekskavatoriai krautuvai (virš 60kW)	71,00
5.	Grunto volai (virš 10 t - vieno būgno)	105,00
6.	Asfalto klotuvai (1,75 – 3,50 m)	142,00
7.	Asfalto tiekimo mechanizmai	160,00
8.	Pneumovolai; HAMM; GRW10	98,00
9.	Asfalto volai (virš 10 t)	100,00
10.	Pamatų įrengimo mechanizmas	
11.	Gruntinio vandens pažeminimo įranga	

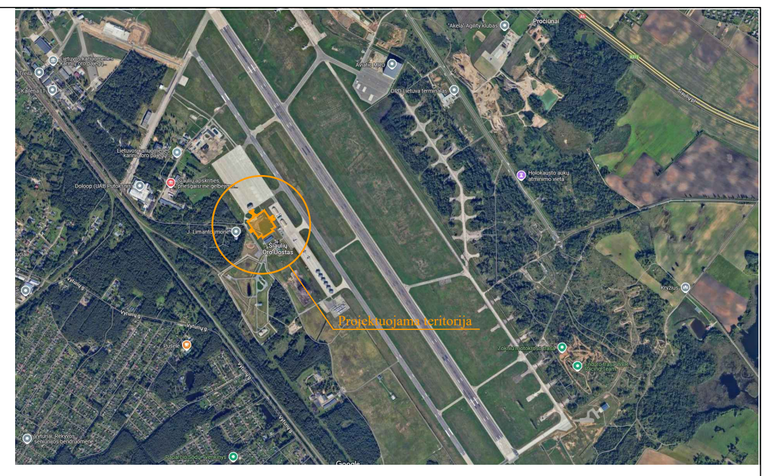
8. STATYBVIETĖS PLANAS SU SPECIFINIAIS STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO SPRENDINIAIS, KURIŲ PRIVALOMA LAIKYTIS, KAD BŪTŲ ĮVYKDYTI PROJEKTO DALIŲ SPRENDINIŲ REIKALAVIMAI

Specifiniai statybos darbai nenumatomi, vykdant darbus vadovautis projekto dalių brėžiniais. Visi projekte numatyti darbai turi būti vykdomi laikantis statybos normų reikalavimų. Jei statybos darbų metu Rangovui dėl kokių nors priežasčių atsiras poreikis specifiniams statybos darbams, šių darbų organizavimo sprendiniai turi būti pateikti atskirame statybos darbų technologijos projekte ir atskirai suderinti su Statytoju bei visomis suinteresuotomis institucijomis.

Projekte numatyti darbai turi būti atliekami laikantis statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafiko. Statybos metu darbams reikalingas statybines medžiagas ir/ar konstrukcijas rekomenduojama sandėliuoti nedideliais kiekiais šalia vykdomų statybos darbų vietos užtikrinant medžiagų ir/ar konstrukcijų apsaugą nuo vagystės. Statybvietės įrengimui, buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimui, statybos produktų ir konstrukcijų sandėliavimui, statybinių įrenginių ir mechanizmų saugojimui tikslios vietos nėra numatytos. Po statybos darbų rangos konkurso, Rangovas vietas nusimato pats – tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę, darbų eiliškumą, spendžia rangovinė organizacija statybos darbų technologijos projekte, kurį suderina su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendinius, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų.

Bendra statybvietės situacijos schema pateikta brėžinyje „Statybvietės planas“.

Grunto tankinimą šalia esamų statinių reikia atlikti taip, kad nebūtų pažeisti šie statiniai ir nepablogėtų jų būklė. Tokiose vietose tankinant gruntus rekomenduojama naudoti volus su lygiuoju valcu (be vibravimo funkcijos), taip pat galima naudoti pneumatinius volus reguliuojant apkrovą padangų slėgio pagalba. Volų apkrova visą laiką turi būti stebima ir didinama atsakingai stebint aplinką. Šalia esamų statinių (arčiau kaip 5 m) naudoti nesunkesnę nei 5 t apkrovą nenaudojant vibravimo. Dirbant toliau kaip 5 m atstumu nuo esamų statinių galima naudoti sunkiuosius volus, bet be vibravimo funkcijos.

SITUACIJOS SCHEMA

STATINIŲ / ĮRENGINIŲ SĄRAŠAS

A	Esamas pastatas
B	Esamas peronas MA - 4
C	Esamas peronas MA - 3
01	Projektuojama aikštelė
02	Kelio atkarpa į privažiavimo kelią
03	Kelio atkarpa į peroną MA-3
04	Kelio atkarpa į peroną MA-4
05	Pėsčiųjų takas
T1	Tvora
V1	Įvažiavimo vartai

INŽINERINIŲ TINKLŲ SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

F	Esami buitinių nuotekų tinklai
L	Esami lietaus nuotekų tinklai
V	Esami vandentiekio tinklai
T	Esami ryšių tinklai
	Esami elektros tinklai
	Esami šilumos tinklai
D	Esami drenažo tinklai
	Esami dujotiekio tinklai

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Sklypo riba
- Gatvės bortas
- Projektuojama tvora
- Stumdomi vartai
- Projektuojamos plieninės cinkuotos ratų kreipiančiosios
- Projektuojami šviestuvai
- Planuojamas administracinis konteineris
- Deformacinės siūlės
- Temperatūrinės siūlės
- Aikštelės funkcinis zonavimas
- Lietaus vandens latakai
- 131,30 Projektuojama altitudė
- RC2xd100 ryšių kanalizacija (2xd100mm)
- R0 8 RKŠ-2 ryšių šulinys (Nr.8) ir ryšių kanalizacija (d50mm)
- demontuojamo (perkeliamo) šviestuvo žymėjimas
- perkeliamas esamas šviestuvas su atrama ir pamatu
- 12 atrama 14 m su 2-m šviestuvais, Nr.12
- atrama 14 m su šviestuvu
- DG projektuojamas dyzelinis generatorius
- E2 0,4 kV el. kabelis (PE apsaugos vamzdyje) skirtas šviestuvams
- E1 0,4 kV el. kabelis (PE apsaugos vamzdyje)
- D2 Projektuojamas vidutinio slėgio dujotiekis
- D2 Projektuojamas vidutinio slėgio dujotiekis apsauginiame dėkle
- Projektuojamo dujotiekio apsaugos zona
- vs Demontuojamas esamas vidutinio slėgio dujotiekis

Suartiniai žymėjimai:
- Įvažiavimas į statybvietę su apsaugos postu
- Apsaugos postas
- Laikina tvora (įrengiama nekasant grunto)
- PP Priešgaisrinis postas;
- Laikinos buitinės patalpos;
- Sanitarinės patalpos;
- Ratų plovimo punktai;
- Perdirbti tinkamų atliekų konteineris;
- Inertinių atliekų konteineris;
- WC Biotualetai;
- Apšvietimo stulpai su vaizdo stebėjimo sistema (statomi nekasant grunto)
- Įvažiavimas / išvažiavimas
- Komunalinių atliekų konteineris
- E Evakuacijos vieta;
- Rūkymo vieta;
- Informacinis stendas;
- Laikinas elektros skydas;
- Laikinos sandėliavimo vietos;
- Mechanizmų vieta.
- Pirmosios medicininės pagalbos patalpos, vaistinėlės vieta
- Perdirbti netinkamų atliekų konteineris;
- Pavojingų atliekų konteineris;
- Laikina grunto sandėliavimo vieta;

Pastabos:
1. Ten kur važinės sunkusis transportas esamus inžinerinius tinklus privaloma uždengti g/b kelio plokštėmis;
2. Transporto priemonių atstumas nuo tranšėjų numatomas pagal galiojančius darbo saugos dokumentus. Pastebėjus tranšėjos deformacijas transporto priemonę privaloma patraukti nuo šlaito ir papildomai šlaitą sutvirtinti;
3. Vykdant darbus esamų inžinerinių tinklų apsaugos zonose, prieš darbų pradžią būtina iškviesti, tuos inžinerinius tinklus prižiūrinčios organizacijos atstovus;
4. Prie esamų inžinerinių tinklų grunto kasimo darbai atliekami rankiniu būdu;
5. Statybvietė įrengiama sklypo ribose, norint sandėliuoti statybines medžiagas kitiems savininkams priklausančioje žemėje rangovinė organizacija privalo gauti raštišką sutikimą;
6. Vykdant darbus kelio zonoje privaloma pasatyti laikinus kelio ženklus, prieš tai suderinus su kelių policija, pagal KET;
7. Dirbantieji kelio zonoje privalo būti apsivilkę ryškias liemenes su šviesą atspindinčiais atšvaitais;
8. Baigus darbus atstatomas visos sugadintos dangos į pradinę padėtį;
9. Įrengiant inžinerinius tinklus jų susikirtimo vietose darbus vykdyti uždaruoju būdu;
10. Negalima sandėliuoti statybinių medžiagų ant inžinerinių tinklų;
11. Laikinas elektros prisijungimas numatomos nuo transformatorinės, prieš tai gavus prisijungimo sąlygas;
12. Laikinas vandentiekis prijungiamas nuo vandentiekio tinklų gavus prisijungimo sąlygas;
13. Atsiradus pavojingai zonai už statybvietės aptvėrimo, privalo dalyvauti reguliuotojas ir pašalinius asmenis nukreipti saugiu taku;
14. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
15. Rangovas privalo užtikrinti spec. tarnyboms privažiavimą prie esamų pastatų, esant poreikiui privalo demontuoti tvoras;
16. Sugadinta gatvių, šaligatvių danga ar techninės eismo reguliavimo priemonės (kelio ženklai, horizontalus ženklinimas) privalo būti atstatyti;
17. Vykdant statybos darbus, visos laikinos kliūtys (laikinos tvoros, automobiliai, statybiniai konteineriai, statybinių medžiagų sandėliavimo aikštelė) turi būti patrauktos 35 m atstumu nuo MA3 perono krašto ir 15 m atstumu nuo MA4 perono krašto.

PASTABOS :
1. Projektas atliktas vadovaujantis:
 - „Infrastruktūros valdymo agentūra" 2024-02-05 Nr. 21VL-6 Programine užduotimi;
 - „Infrastruktūros valdymo agentūra" 2025-05-12 Nr. IS-760 išduotomis sąlygomis "Dėl dujotiekio pertvarkymo projekto";
 - AB „Energijos skirstymo operatorius" išduotomis Prisijungimo sąlygomis Nr. 25-00512D; 2025-03-06.
2. Dujotiekis, kuris patenka po automobilio važiuojama dalimi, turi būti įgilintas ne mažiau kaip 1m ir ne giliau kaip 2m iki vamzdžio (dėklo) viršaus.
3. Esamų inžinerinių tinklų apsaugos zonoje darbus atlikti rankiniu būdu, išsikvietus šiuos tinklus eksploatuojančios įmonės atstovus ir pasitikslinus tinklų altitudes.
4. Dujotiekio vamzdyno apsaugos zoną sudaro žemės juosta po vieną metrą į abi puses nuo vamzdyno sienelės išilgai vamzdyno trasos, virš šios juostos esanti oro erdvė, žemė po šia juosta bei vanduo virš šios juostos ir po ja. Dujotiekio apsaugos zonoje draudžiama sodinti ir auginti želdinius, krūmus, medžius.
5. Projektuojamos ir esamos tvoros stulpai nuo dujotiekio turi būti nutolę ne mažiau kaip 1,3m atstumu.
6. Tarp projektuojamų įvažiavimo vartų (pamato, stulpų, ...) ir projektuojamo dujotiekio išlaikyti ne mažesnį kaip 1,1m atstumą.

0	2025-03-	Ekspertizei, statybos leidimui, konkursui	
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas, keitimo priežastis (jei taikoma)	
Kval. Patv. Dok. Nr.	UAB „Synergy Solutions" Daugėliškio g. 32, LT-09300 Vilnius, Tel. +370 699 19 282, info@ss-exp.com		Statinio projekto pavadinimas: Kitos paskirties inžinerinio statinio Lakūnų g. 3, Šiauliai, statybos projektas
	Pareigos	Vardas, Pavardė / Parašas	Statinio numeris ir pavadinimas: XX – Inžineriniai tinklai
25749	SPV	Tomas Kazlauskas	
24641	SPDV	Artūras Čeikus	
			Dokumento pavadinimas: Statybvietės planas — Mastelis: 1:500 — Laida: 0
LT	Statytojas: Lietuvos kariuomenė		Dokumento žymuo: SS2436-XX-TP-SO.B-01 — Lapas: 1 — Lapų: 1

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	UAB "Synergy Solutions" 302781077, Daugėliškio g. 32, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	7 SS2436-XX-TP-SO
Dokumento registracijos data ir numeris	–
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ARTŪRAS ČEIKUS
Sertifikatas išduotas	ARTŪRAS ČEIKUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-02-17 16:00:29 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-09-05 13:02:22 – 2030-09-05 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	TOMAS KAZLAUSKAS
Sertifikatas išduotas	TOMAS KAZLAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-02-17 16:48:26 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-02-11 09:17:55 – 2027-02-11 09:17:55
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	–
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.3.0.v20231023-11764)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo „Gavimo data“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Dokumento gavimo registracijos Nr.“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Gavėjas“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Priskirtos bylos (tomo) indeksas“ turi būti nurodytas Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-02-20 08:12:35)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-02-20 08:12:36 Dokumentų valdymo sistema Avilys